

FINANSIELLA
RAPPORTER 2017

För att inte trycka upp mer material än nödvändigt så delar vi upp den traditionella årsredovisningen i tre separata delar. Denna del publiceras endast digitalt och innehåller den kompletta genomgången av koncernens finanser för 2017.

På vår webbplats **kraftringen.se** kan du även hitta vår bolagsstyrningsrapport och vill du läsa mer om vår verksamhet från året som gått rekommenderar vi vår hållbarhetsredovisning.

Innehåll

- 4** Vd-ord
- 6** Förvaltningsberättelse
- 9** Resultaträkning
- 10** Balansräkning
- 12** Förändring av eget kapital
- 13** Kassaflödesanalys
- 14** Redovisnings- och värderingsprinciper
- 22** Väsentliga uppskattningar och bedömningar
- 23** Noter
- 36** Underskrifter
- 37** Lekmannarevisionen
- 38** Revisionsberättelse

Tillsammans skapar vi en hållbar finansiell framtid

Tillsammans med ägare, kunder, leverantörer, myndigheter, universitet, kommuninvånare och medarbetare vill Kraftringen utveckla energi för framtida generationer genom nya och smarta energilösningar. För Kraftringen innebär det att skapa jämvikt mellan samhällsansvaret gentemot ägarkommunerna och deras invånare och ansvaret att driva affärerna på ett sätt som skapar en hållbar finansiell framtid. Vi kallar det delade ansvaret för affärsmässig samhällsnytta.

Under året har Kraftringens affärer och verksamhet utvecklats på bred front. På många sätt är detta frukten av de senaste årens dialog och samverkan med olika intressenter, en tydlig verksamhetsinriktning och vision om framtiden. Under 2017 finns det många exempel att lyfta fram som visar hur vi tillsammans skapar affärsmässig samhällsnytta och en hållbar finansiell framtid. Vi har bland annat tagit initiativ till en rad aktiviteter runt om i våra ägarkommuner och den strategiska dialogen med kommunledning, tjänstemän andra kommunägda bolag har utvecklats positivt. Det handlar bland annat om solcellsutbyggnad och laddinfrastruktur för elfordon, men även andra viktiga strategiska områden där synergieffekterna är påtagliga och till gagn för invånarna.

Bland kunder och samarbetspartners finns ett ökat intresse för större och mer specifika energilösningar. Bland annat efterfrågas våra energitjänster med olika komfortlösningar. Efterfrågan på solcellsanläggningar har ökat kraftigt och överträffar målsättningen för installerad SOL-effekt. Kommersiella energilösningar där mikroproduktion och energilagring kombineras är under utveckling och efterfrågan bedöms öka under de kommande åren.

Fjärrvärmeaffären är på många sätt en förutsättning för utveckling av hållbara städer. Ett flertal fossilbränslebaserade anläggningar har under åren utvecklats och målsättningen att senast 2020 vara helt fossilfria i fjärrvärmeproduktionen är i stort redan infriat. Redan nu är våra fjärrvärmeleveranser över 95 % fossilfria. Under året har ett större EU-finansierat fjärrvärmeprojekt, tillsammans med Lunds Universitet och danska Høje Tåstrup, påbörjat anläggningen av ett stort lågtemperaturnät för fjärrvärme i Brunnshög, Lund. Projektet möjliggör att överskottsvärme från forskningsanläggningar, matbutiker och andra verksamheter kan återanvändas för att värma upp den nya stadsdelen. Satsningarna på ökad leveranssäkerhet fortsätter och i samverkan med Lunds kommun har Kraftringen ersatt äldre fjärrvärmeledningarna i centrala Lund. Prisdialogen är ett branschsamarbete för prövning

av prisändring på fjärrvärme. Syftet är att stärka kundens ställning, att åstadkomma en rimlig, förutsägbar och stabil prisändring på fjärrvärme samt att bidra till ett ökat förtroende för fjärrvärmeleverantörernas prissättning. Kraftringen har under de senaste åren arbetat målmedvetet för att plana ut och stabilisera fjärrvärmepriset. 2016 gjordes ingen prisjustering av standardpriset för fjärrvärme och 2017 sänkte vi med 2,5 %. Under 2018 görs ingen prisjustering och för 2019 bedöms en eventuell prishöjning till maximalt 1 %.

Kraftringen har under året utvecklat samarbetet med SUS i Lund för att leverera kyla som ger både medarbetarna och patienterna ett komfortabelt och bra klimat även en varm sommardag. Fjärrkylsystemet har under året förstärkts med en ny kylmaskin som gör kyla av värme. Under sommarperioden finns överkapacitet på fjärrvärmerna och den kan vi nu ta hand om och istället producera fjärrkyla med mycket bra miljöprofil. Den nya anläggningen skapar också kapacitet att öka leveranserna till nya kunder.

Kraftringen har under två år varit en del av EU:s Interreg-projekt Lighting Metropolis, vilket samlar universitet, företag och kommuner i Öresundsregionen med ambitionen att skapa ett levande laboratorium för ljus. Inom projektet skapas ett tjugotal olika demonstrationsprojekt där Kraftringen bidrar med ett projekt för "Brighter Brunnsnög" genom belysning på ett mer innovativt och kreativt sätt.

Kraftringens elnät håller en generellt hög leveranskvalitet. För att säkerställa en hög leveranssäkerhet och minska konsekvenserna av framtida väderrelaterade störningar har vi under året ökat investeringstakten och vädersäkringen i framförallt skogsmark. Under året har elnätspriserna justerats enligt den av Energimarknadsinspektionen godkända intäktsramen. Prishöjningar är oundvikliga för att klara reinvesteringar och nödvändig utveckling av elnätet.

Spänningssökarna är inne på sitt sjätte år och varje års bidrag har på ett tydligt sätt speglat hur ungdomar plockar upp trender i samhället och utnyttjar dem för att spara energi. Det är tydligt att dagens ungdomar är väl medvetna om framtidens miljöutmaningar. Energibranschen har en hel del att lära av deras engagemang och önskan om att bidra till kreativa energilösningar. Inom Kraftringen ser vi detta utbyte som en nödvändighet för att utveckla hållbara energilösningar för framtida generationer.

I december deltog Kraftringen vid ett rundabordssamtal påkallat av samordnings- och energiminister Ibrahim

Baylan för att diskutera frågeställningen hur Sverige kan bli världsledande inom energieffektivisering. Kraftringen belyste bland annat energibranschens möjlighet att genom lokal närvaro och goda kunskaper om energieffektivisering medverka till att uppfylla de nationella mål som regeringen lagt fram. I februari 2018 genomfördes liknade samtal kring elnätsverksamhet. Intressanta dialoger och en välkommen möjlighet för Kraftringen att påverka energibranschens framtid.

Kraftringens finansiella utmaningar har varit omfattande de senaste åren. Ett stort omställningsarbete har genomförts, som vi nu kan se positiva effekter av. Gamla och fossilbränslebaserade produktionsanläggningar har ersatts med nya biobränslebaserade. Fjärrvärme- och elnäten har moderniserats för ökad leveranssäkerhet. Ökad efterfrågan har drivit utbyggnad av mikroproduktion, laddinfrastruktur och fiber. Under de senaste 10 åren har detta drivit stora investeringar, cirka 9 miljarder kronor, vilket fram till 2015 ökat skuldsättningen till över 2,5 miljarder kronor. Investeringarna återbetalas med positiva kassaflöden från ökade intäkter och lägre kostnader. De senaste årens kassaflöden har minskat skuldsättningen till under 2 miljarder kronor. Resultat efter finansiella poster har de senaste fem åren ökat från 210 miljoner kronor till årets rekordresultat på 353 miljoner kronor. Standard & Poor's har under året uppgraderat Kraftringens rating (BBB+/A-2) från "Stable" till "Positive" Outlook. En stor del av årets vinst delas ut till ägarkommunerna och gynnar kommuninvånarna i Lund, Eslöv, Hörby och Lomma i form av samhällsnytta till bland annat kommunal service av olika slag. Årets utdelning till ägarkommunerna på 110 miljoner kronor, är den högsta sedan koncernen bildades 2004.

Läs gärna mer om vår verksamhet i efterföljande Finansiella rapport för 2017 samt i vår Hållbarhetsrapport och Bolagsstyrningsrapport som finns tillgängliga på vår webbplats. Sammantaget ger dessa rapporter en bra beskrivning av vad vi gjort det senaste året för att leverera affärsmässig samhällsnytta och förverkliga vår vision "Energi för framtida generationer".

Lund 6 mars 2018

Sylvia Michel
Vd och koncernchef

Förvaltningsberättelse

Kraftringen och ägardirektiv

Företaget ägs av Kraftringen AB (556527-9758) med säte i Lund. Detta företag ägs i sin tur av kommunerna Lund (82,4 %), Eslöv (12,0 %), Hörby (3,5 %) och Lomma (2,1 %).

Ägarna har, i ägardirektiv till moderföretaget, förklarat att koncernen "på affärsmässiga grunder ska tillgodose behov av energileveranser och energitjänster med hög leveranssäkerhet, på en hög servicenivå gentemot kunderna och till rimligt pris. Rationell energianvändning, liten miljöpåverkan och skålig kapitalavkastning skall eftersträvas."

Styrelsen anser att verksamheten inom koncernen bedrivits inom ramen för ägardirektivet, bolagsordningen och den kommunala befogenhet som är tillämplig inom energiområdet.

Affärsmodell och marknad

Kraftringen bedriver sin huvudsakliga verksamhet inom den svenska energimarknaden. De flesta energiföretag drivs enligt en för branschen traditionsburen affärsmodell. Stora anläggningar (t ex vattenkraftverk, kärnkraftverk, kraftvärmeverk) producerar energi som via transmissions- och distributionsanläggningar (t ex stam/region/lokaltät för el, fjärrvärmenät) når energiförbrukaren/slutkunden. I gränssnittet mellan producent och slutkund finns aktörer som hanterar energihandel (t ex spot- och terminshandel för el och gas) samt energiförsäljning. Energimarknaden är också alltmer integrerad i andra marknader (t ex fordonsbränsle, datakommunikation). Stora delar av marknaden styrs av speciallagstiftning med Energimarknadsinspektionen som tillsynsmyndighet.

Kraftringens verksamhet

Verksamheten bedrivs inom de flesta delarna av energimarknaden, dock i huvudsak inom eldistribution, energihandel och slutkundsförsäljning av el och fjärrvärme/kyla. Energiproduktionen består av värme, ca 1 000 GWh, och el, ca 200 GWh, i två kraftvärmeverk. Dessutom ägs finansiella tillgångar (så kallade uttagsrätter) i norsk vattenkraft motsvarande ca 100 GWh. Kraftringen äger inga transmissionsanläggningar utan endast lokaltät för el, gas, fjärrvärme och fjärrkyla. Eldistributionen når ca 106 000 kunder. Slutkundsförsäljning av el är årligen ca 1 400 GWh till ca 129 000 kunder och fjärrvärme ca 880 GWh till ca 8 800 kunder. Kraftringen bedriver också energihandel, entreprenadverksamhet inom elkraft, belysning och energitjänster, distribution och handel med gas, datakommunikation (fiber och datacenter) samt försäljning av fordonsbränsle (fordonsgas, elbilsaddning) och mikroproduktion (solceller, batterilagring). Kraftringens huvudkontor ligger i Lund och merparten av verksamheten finns i Lund, Lomma, Eslöv och Hörby. Verksamheten är också starkt etablerad i norra Skåne, Blekinge, Småland, Halland och Västra götaland. Verksamheten bedrivs i moderföretaget, fem dotterföretag och två intresseföretag. En väsentlig andel av koncernens/moderföretagets verksamhet bedrivs i egna fastigheter och produktionsanläggningar.

Marknads- och verksamhetsutveckling

Energimarknaden och den traditionella affärsmodellen är under förändring, bland annat till följd av marknadsmässiga och politiska krafter. Under de senaste åren har efterfrågan på långsiktigt hållbara energilösningar gått från en önskan till ett krav. Den tekniska och ekonomiska utvecklingen har drivit på förändringstakten. Bland annat har övergången till fossilfria bränslen och utbyggnaden av småskalig energiproduktion ökat dramatiskt. Kraftringen har de senaste åren fokuserat investeringar och verksamhetsutveckling bl a för en övergång till förnybara bränslen och ökad leveranssäkerhet. Kraftringens affärs- och verksamhetsutveckling är nu under omställning i riktning mot en mer tjänste- och informationsbaserad värdekedja där kundens behov av hållbara energilösningar är vägledande. Kraftringens vision "Energi för framtida generationer" och affärsinriktning pekar ut Kraftringen som en ledande aktör på framtidens energimarknad.

Hållbarhet och bolagsstyrning

Kraftringen omfattas av årsredovisningslagens krav att hållbarhetsrapportera inom områdena miljö, sociala förhållanden och personal, mänskliga rättigheter samt anti-korruption. Hållbarhetsarbetet redovisas i enlighet med GRI Standards (nivå Core) i Kraftringens hållbarhetsrapport för 2017 som finns publicerad på hemsidan. Kraftringen publicerar även årligen en bolagsstyrningsrapport enligt svensk kod för bolagsstyrning. Dessa rapporter, tillsammans med denna finansiella rapport, är tänkta att ge en komplett beskrivning av Kraftringens verksamhet och riskhantering för aktuellt år.

Verksamhetsrapportering och affärsinriktning beskrivs utförligt på hemsidan www.kraftringen.se.

Väsentliga händelser under räkenskapsåret

Under verksamhetsåret har Krafttringens verksamhet fortsatt att utvecklas. Nedan finns en kortfattad beskrivning av de händelser som haft störst påverkan på verksamheten och den ekonomiska utvecklingen.

- 2016 års förvärv av Elkraftbyggarna bidrog till ökad omsättning inom elkraftsentreprenader.
- 2016 års avyttring av Nynäshamn Energi har minskat omsättning och resultat inom eldistribution.
- I Lund har utbytet av äldre fjärrvärmeledningar fortsatt. Beräknas klart under 2018.
- Fördigställt fjärrvärmeledningen mellan Lund och Dalby. Bidrar till lägre produktionskostnader och klimatpåverkan.
- Påbörjat utbyggnaden av ett stort lågtemperaturfjärrvärmenät på Brunnsnäs i Lund.
- Väderkänslig luftledning i skogsterräng i Skåne/Småland/Blekinge byggs om för att minska risken för strömavbrott.
- Omfattande utbyggnad av fibernät och anslutning av villafiber.
- Etablerat ett nytt datacenter (serverhall för datalagring) på Gunnesboverket i Lund.
- Försäljning av solceller ökade kraftigt.

Flerårsöversikt mnkr

Koncernen	2017	2016	2015	2014	2013
Nettoomsättning exkl. punktskatter	2 761	2 683	2 487	2 469	2 630
Rörelseresultat	404	372	347	357	220
Resultat efter finansiella poster	353	323	293	301	210
Soliditet, %	44,3	43,2	38,7	37,2	38,2
Avkastning på eget kapital, %	13,5	13,5	13,3	13,8	9,9
Medelantal anställda, st	506	505	440	419	427
Investeringar i mnkr	490	406	448	552	1 190
Moderföretaget	2017	2016	2015	2014	2013
Nettoomsättning exkl. punktskatter	1 437	1 457	1 425	1 405	1 906
Rörelseresultat	145	68	146	117	23
Resultat efter finansiella poster	131	344	121	95	40

Kommentar

Under 2013 fusionerades ett flertal dotterföretag med moderföretaget. Avkastning på eget kapital har räknats om enligt definitionen i noten.

Försäljning och resultat

Nettoomsättningen ökade med 78 mnkr (3 %) till 2 761 mnkr (2 683). Ökad försäljning av entreprenadtjänster och kommunikationsfiber påverkade positivt. Minskad förbrukning av el, gas och fjärrvärme påverkade negativt.

Ökade elnätpriser påverkade positivt samtidigt som avyttringen av elnätet i Nynäshamn 2016 påverkade nettoomsättningen negativt.

Rörelseresultatet ökar med 32 mnkr (8 %) till 404 mnkr (372) till följd av lägre kostnader för fjärrvärmeproduktion och elförsäljning.

I årsbokslutet 2016 gjordes stora avskrivningar av koncernmässiga övervärden och avyttringen av Nynäshamn Energi genererade en reavinst. Dessa poster förklarar huvuddelen av avvikelserna mot föregående år.

Resultat efter finansiella poster ökade med 30 mnkr (9 %) till 353 mnkr (323).

Nettoskulden (räntebärande skulder minus räntebärande tillgångar) minskade med 1,6 % till 1 884 mnkr (1 915).

Miljö

Koncernen har tillståndspliktiga anläggningar i Lund, Lomma, Eslöv, Klippan och Ljungbyhed för produktion av fjärrvärme, fjärrkyla och el. Samtliga anläggningar har tillstånd för verksamheten enligt Miljöskyddslagen eller Miljöbalken. Verksamhetens miljöpåverkan utgörs främst av utsläpp till luft från förbränning av, till största del förnybara, bränslen för el- och värmeproduktion. Koncernen är sedan 1998 miljöcertifierad enligt standarden ISO 14001.

Förväntad framtida utveckling

Verksamheten kommer framöver fortsatt att bedrivas inom ramen för befintligt ägardirektiv och bolagsordning samt enligt de kommunala befogenheter som är tillämpliga inom energiområdet.

Finansiella risker

Koncernen utsätts genom sin verksamhet för en mängd olika finansiella risker. Företagets riskhantering fokuserar på att möta oförutsägbarheten på finans- och energimarknaderna och eftersträvar att minimera potentiellt negativ påverkan på företagets finansiella resultat. Företaget använder finansiella derivatinstrument för att säkra viss riskexponering. Styrelsen upprättar skriftliga policyer såväl för den övergripande riskhanteringen som för specifika områden. Kraftringens företagsledning följer och utvecklar verksamhetens riskhantering via en riskkommitté. Företagets riskexponering och kreditvärdighet bedöms av Standard & Poor's. Deras rating är A-2/BBB+/positive outlook. Fullständig kreditbedömning finns tillgänglig på koncernens hemsida. Nedan beskrivs ett urval av de väsentligaste finansiella riskerna.

Elprisrisk

Elförsäljning sker till rörligt och fast pris. Elinköp sker till rörliga priser på elbörsen Nord Pool. Den exponering som inköp till rörligt pris och försäljning till fast pris medför hanterar företaget med hjälp av finansiella kontrakt för säkring av inköpspris.

Valutarisk

Den finansiella elmarknaden i Norden prissätter el i euro. Den valutarisk som uppkommer vid användandet av finansiella kontrakt säkras med hjälp av valutakontrakt.

Ränterisk

Ränterisk uppstår vid långfristig upplåning till rörlig ränta. Upplåning som görs med fast ränta innebär också en ränterisk eftersom lånebehovet kan förändras över tid. Ränterisken hanteras genom finansiella räntederivat. Vid handel med finansiella instrument används endast etablerade svenska banker.

Kreditrisk

Exponering för kreditrisk avseende kundfordringar och de kreditlimiter som sätts bedöms vara ändamålsenliga för respektive kund. Det finns ingen koncentration av kreditrisk eftersom Kraftringen har ett stort antal kunder.

Resultatdisposition

Till årsstämman förfogande står vinstmedel på sammanlagt 307 095 373 kr.

Styrelsen och verkställande direktören föreslår att vinstmedlen disponeras enligt nedan:

Utdelning (4 867 242 * 22,60 kr)	109 999 669
Balanseras i ny räkning	197 095 704
Summa	<u>307 095 373</u>

Utdelning till Kraftringen AB:s ägare (Lund, Eslöv, Hörby och Lomma kommun) baseras på koncernresultatet för Kraftringen Energi AB (publ).

Styrelsens yttrande över den föreslagna utdelningen

Styrelsens uppfattning är att den föreslagna vinstutdelningen är förenlig med försiktighetsregeln i 17 kap. 3 § aktiebolagslagen och att den är försvarlig med hänsyn till de krav verksamhetens art, omfattning och risk ställer på storleken på det egna kapitalet, bolagets konsolideringsbehov, likviditet och ställning i övrigt.

RESULTATRÄKNING

tkr	Not	Koncernen		Moderföretaget	
		2017	2016	2017	2016
Rörelsens intäkter m.m.					
Nettoomsättning exkl. punktskatter	3	2 760 859	2 683 067	1 437 114	1 457 485
Aktiverat arbete för egen räkning		131 373	100 160	4 013	4 077
Övriga rörelseintäkter		36 670	21 263	154 251	136 956
		<u>2 928 902</u>	<u>2 804 490</u>	<u>1 595 378</u>	<u>1 598 518</u>
Andel intresseföretags resultat		8 286	559		
Rörelsens kostnader					
Råvaror och andra direkta kostnader		-1 466 247	-1 397 529	-749 394	-764 048
Övriga externa kostnader	4, 5	-391 657	-400 459	-320 534	-319 038
Personalkostnader	6	-390 187	-370 356	-221 921	-220 204
Av- och nedskrivningar av materiella och immateriella anläggningstillgångar		-268 218	-521 351	-152 119	-216 825
Nedskrivningar av omsättningstillgångar utöver normala nedskrivningar		-3 402	-1 414	-3 402	-1 414
Övriga rörelsekostnader		-13 654	-8 517	-2 705	-8 513
Resultat från andelar i koncernföretag	7	-	266 874		
		<u>-2 533 365</u>	<u>-2 432 752</u>	<u>-1 450 075</u>	<u>-1 530 042</u>
Rörelseresultat		403 823	372 297	145 303	68 476
Resultat från finansiella poster					
Resultat från andelar i koncernföretag	7	-	-	19 845	299 804
Resultat från värdepapper och fordringar som är anläggningstillgångar	8	2 115	2 930	1 480	9 762
Övriga ränteintäkter och liknande resultatposter	9	3 540	2 793	21 961	21 288
Räntekostnader och liknande resultatposter	10	-56 473	-54 778	-57 173	-54 900
		<u>-50 818</u>	<u>-49 055</u>	<u>-13 887</u>	<u>275 954</u>
Resultat efter finansiella poster		353 005	323 242	131 416	344 430
Bokslutsdispositioner	11	-39	-3	-114 519	-41 949
Resultat före skatt		352 966	323 239	16 897	302 481
Skatt på årets resultat	12	-83 828	7 453	-32	2 172
Årets resultat		269 138	330 692	16 865	304 653
Varav hänförligt till					
Moderföretagets aktieägare		263 619	328 811		
Minoritetsintresse		5 519	1 881		

BALANSRÄKNING

tkr	Not	Koncernen		Moderföretaget	
		2017-12-31	2016-12-31	2017-12-31	2016-12-31
TILLGÅNGAR					
Anläggningstillgångar					
Immateriella anläggningstillgångar					
Balanserade utgifter för utvecklingsarbeten och liknande arbeten	13	10 944	9 739	4 505	8 742
Ledningsrätter	14	1 588	1 588	1 588	1 588
Uttagsrätter	15	202 716	219 411	-	-
Goodwill	16	33 475	50 766	-	-
Förskott avseende immateriella anläggningstillgångar	17	-	6 600	-	-
		248 723	288 104	6 093	10 330
Materiella anläggningstillgångar					
Byggnader och mark	18	328 026	345 232	250 367	253 647
Maskiner och andra tekniska anläggningar	19	3 949 965	3 894 041	2 216 052	2 245 631
Inventarier, verktyg och installationer	20	26 275	28 893	21 806	22 574
Pågående nyanläggningar och förskott avseende materiella anläggningstillgångar	21	548 358	356 385	182 897	115 129
		4 852 624	4 624 551	2 671 122	2 636 981
Finansiella anläggningstillgångar					
Andelar i koncernföretag	22			1 024 902	1 024 902
Andelar i intresseföretag och gemensamt styrda företag	23	40 690	32 404	32 473	32 473
Andra långfristiga värdepappersinnehav	24	28 082	28 130	27 982	27 982
Uppskjuten skattefordran	25	15 252	20 974	263	295
Andra långfristiga fordringar	26	36 199	39 102	-	71
		120 223	120 610	1 085 620	1 085 723
Summa anläggningstillgångar		5 221 570	5 033 265	3 762 835	3 733 034
Omsättningstillgångar					
Varulager mm					
Råvaror och förnödenheter		57 729	41 294	55 011	36 235
		57 729	41 294	55 011	36 235
Kortfristiga fordringar					
Kundfordringar		315 193	304 959	27 254	24 483
Fordringar hos koncernföretag		-	-	648 973	515 357
Elcertifikat och utsläppsrätter		22 251	15 663	22 251	15 663
Aktuell skattefordran		11 087	8 465	6 483	6 389
Övriga fordringar		43 136	28 445	7 354	2 165
Upparbetad men ej fakturerad intäkt		56 006	35 078	-	-
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	27	315 144	313 503	195 371	212 325
		762 817	706 113	907 686	776 382
Kassa och bank		52 982	67 210	51 772	65 445
Summa omsättningstillgångar		873 528	814 617	1 014 469	878 062
SUMMA TILLGÅNGAR		6 095 098	5 847 882	4 777 304	4 611 096

BALANSRÄKNING

tkr	Not	Koncernen		Moderbolaget	
		2017-12-31	2016-12-31	2017-12-31	2016-12-31
EGET KAPITAL OCH SKULDER					
Eget kapital					
<i>Bundet eget kapital</i>					
Aktiekapital	28	48 672	48 672	48 672	48 672
Reservfond				483 456	483 456
				<u>532 128</u>	<u>532 128</u>
<i>Fritt eget kapital</i>					
Balanserat resultat				290 230	86 572
Årets resultat				16 865	304 653
				<u>307 095</u>	<u>391 225</u>
Annat eget kapital inkl. årets resultat	29	<u>2 636 609</u>	<u>2 477 070</u>		
Eget kapital hänförligt till moderföretagets aktieägare		2 685 281	2 525 742		
Minoritetsintresse		16 885	3 012		
		<u>2 702 166</u>	<u>2 528 754</u>	<u>839 223</u>	<u>923 353</u>
Obeskattade reserver	30			1 526 821	1 276 199
Avsättningar					
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelse					
	32	19 445	21 714	18 202	20 065
Uppskjuten skatteskuld	31	713 506	639 951	-	-
Övriga avsättningar	32	6 580	20 132	190	3 872
		<u>739 531</u>	<u>681 797</u>	<u>18 392</u>	<u>23 937</u>
Långfristiga skulder	33				
Skulder till kreditinstitut		1 035 000	1 100 000	1 035 000	1 100 000
		<u>1 035 000</u>	<u>1 100 000</u>	<u>1 035 000</u>	<u>1 100 000</u>
Kortfristiga skulder					
Checkräkningskredit	34	36 248	72 201	36 248	72 201
Skulder till kreditinstitut		866 139	810 030	866 139	810 030
Leverantörsskulder		247 760	161 570	116 319	86 456
Skulder till koncernföretag		411	415	67 997	53 162
Aktuell skatteskuld		1 724	1 785	-	-
Övriga skulder	35	79 882	87 381	52 542	39 475
Fakturerad men ej upparbetad intäkt		7 443	5 548	-	-
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	36	378 794	398 401	218 623	226 283
		<u>1 618 401</u>	<u>1 537 331</u>	<u>1 357 868</u>	<u>1 287 607</u>
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER		6 095 098	5 847 882	4 777 304	4 611 096

FÖRÄNDRING AV EGET KAPITAL

Koncernen

Hänförligt till moderföretagets aktieägare

tkr	Aktie- kapital	Övrigt tillskjutet kapital	Annat eget kapital inkl. årets resultat	Summa	Minoritets- intresse	Totalt eget kapital
Ingående balans 2017-01-01	48 672	-	2 477 070	2 525 742	3 012	2 528 754
Utdelning		-	-100 995	-100 995	-2 181	-103 176
Nyemission	-	-	9 479	9 479	10 535	20 014
Årets resultat			263 619	263 619	5 519	269 138
Omräkningsdifferens			-12 565	-12 565	-	-12 565
Utgående balans 2017-12-31	48 672	0	2 636 609	2 685 281	16 885	2 702 166

Moderföretaget

tkr	Aktie- kapital	Uppskriv- ningsfond	Fond för utvecklings- utgifter	Reserv- fond	Överkurs- fond	Balanserat resultat	Totalt eget kapital
Ingående balans 2017-01-01	48 672	-	-	483 456	-	391 225	923 353
Utdelning						-100 995	-100 995
Årets resultat						16 865	16 865
Utgående balans 2017-12-31	48 672	0	0	483 456	0	307 095	839 223

KASSAFLÖDESANALYS

tkr	Not	Koncernen		Moderföretaget	
		2017	2016	2017	2016
Den löpande verksamheten					
Rörelseresultat		403 823	372 297	145 303	68 476
Justering för poster som inte ingår i kassaflödet					
- Avskrivningar		268 220	463 260	152 118	159 930
- Övriga poster som inte ingår i kassaflödet	37	-821	-201 701	6 883	57 486
		671 222	633 856	304 304	285 892
Erhållen ränta		4 165	3 461	21 961	21 288
Erhållna utdelningar		1 490	2 262	21 326	75 542
Erlagd ränta		-56 473	-54 778	-57 173	-54 900
Betald inkomstskatt		-8 005	25 124	-94	11 808
Nettokassaflöde från den löpande verksamheten		612 399	609 925	290 324	339 630
Förändringar i rörelsekapital					
Ökning(-)/minskning(+) av varulager		-17 035	30 270	-19 377	28 480
Ökning(-)/minskning(+) av rörelsefordringar		-59 324	-91 402	452	16 034
Ökning(+)/minskning(-) av rörelseskulder		61 136	230 200	50 066	46 004
Kassaflöde från den löpande verksamheten		597 176	778 993	321 465	430 148
Investeringsverksamheten					
Förvärv av aktier i dotterföretag		-	-68 396	-	-
Avyttring av aktier i dotterföretag		-	263 051	-	271 423
Förvärv av immateriella anläggningstillgångar		-	-3 374	-	-
Avyttring av immateriella anläggningstillgångar		-	-	-	2 122
Förvärv av materiella anläggningstillgångar		-487 997	-408 030	-191 308	-138 139
Avyttring av materiella anläggningstillgångar		2 014	641	1 938	62
Avyttring av övriga finansiella tillgångar		2 617	3 232	72	689
Kassaflöde från investeringsverksamheten		-483 366	-212 876	-189 299	136 157
Finansieringsverksamheten					
Nyemission		20 014	-	-	-
Utbetald utdelning		-103 175	-93 437	-100 995	-91 991
Amortering av skuld		-44 844	-452 172	-44 844	-452 172
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		-128 005	-545 609	-145 839	-544 163
Årets kassaflöde		-14 195	20 508	-13 673	22 142
Likvida medel vid årets början		67 210	45 546	65 445	43 303
Valutakursdifferenser i likvida medel		-33	1 156	-	-
Likvida medel vid årets slut		52 982	67 210	51 772	65 445

Noter

Belopp i tkr om inte annat anges

Not 1 Redovisnings- och värderingsprinciper

Finansiella rapporten och koncernredovisningen har upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och BFNAR 2012:1 (K3).

De viktigaste redovisnings- och värderingsprinciperna som använts vid upprättande av de finansiella rapporterna sammanfattas nedan.

I de fall moderföretaget tillämpar avvikande principer anges dessa under Moderföretaget nedan.

Koncernredovisning

Koncernredovisningen omfattar verksamheten moderföretaget och samtliga dotterföretag fram till och med 31 december 2017. Dotterföretag är företag i vilka moderföretaget direkt eller indirekt innehar mer än 50% av röstetalet eller på annat sätt har ett bestämmande inflytande över den driftsmässiga och finansiella styrningen.

Dotterföretag redovisas enligt förvärvsmetoden innebärande att ett förvärv av dotterföretag betraktas som en transaktion varigenom koncernen indirekt förvärvar dotterföretagets tillgångar och övertar dess skulder.

Genom en förvärvsanalys i anslutning till rörelseförvärvet fastställs anskaffningsvärdet för andelarna eller rörelsen samt det verkliga värdet av förvärvade identifierbara tillgångar, övertagna skulder och ansvarsförbindelser. Uppskjuten skatt beaktas vid skillnader mellan redovisat och skattemässigt värde på alla poster utom goodwill. Skillnaden mellan anskaffningsvärdet för dotterföretagsaktierna och det verkliga värdet av förvärvade tillgångar, övertagna skulder och ansvarsförbindelser utgör goodwill eller, om beloppet är negativt, negativ goodwill. Värdet av minoritetens andel läggs till anskaffningsvärdet. Minoritetsintressen värderas med utgångspunkt från anskaffningsvärdet för aktierna.

Dotterföretagen inkluderas i koncernredovisningen från och med förvärvstidpunkten och till och med avyttringstidpunkten.

Förvärv och avyttringar av minoritetsandelar redovisas inom eget kapital.

Belopp som redovisas för dotterföretag har justerats där så krävs för att säkerställa överensstämmelse med koncernens redovisningsprinciper.

Intresseföretag

Intresseföretag är de företag där koncernen innehar ett betydande inflytande över den driftsmässiga och finansiella styrningen, vanligtvis genom att koncernen äger mellan 20% och 50% av röstetalen.

Vid förvärv av intresseföretag upprättas en förvärvsanalys på samma sätt som vid förvärv av dotterföretag.

Intresseföretag redovisas enligt kapitalandelsmetoden från och med den tidpunkt då det betydande inflytandet erhålls till dess att det upphör. Kapitalandelsmetoden innebär att koncernens andel av intresseföretagets resultat efter skatt redovisas på egen rad inom rörelseresultatet. Detta belopp justerar Koncernens redovisade värde på andelarna i intresseföretaget.

Transaktioner som elimineras vid konsolidering

Koncerninterna fordringar, skulder, intäkter, kostnader, vinster och förluster som uppkommit genom transaktioner mellan koncernföretag elimineras i den utsträckning som motsvarar koncernens ägarandel i företaget vid upprättande av koncernredovisningen.

Vinster som uppkommer från transaktioner med intresseföretag och joint ventures elimineras i den utsträckning som motsvarar koncernens ägarandel i företaget. Förluster elimineras på samma sätt som vinster men betraktas som en nedskrivningsindikation.

Omräkning av utlandsverksamheter

Koncernredovisningen presenteras i valutan SEK vilket också är moderföretagets redovisningsvaluta. Tillgångar och skulder i utlandsverksamheter, inklusive goodwill och andra koncernmässiga över- och undervärden, omräknas till svenska kronor enligt balansdagens kurs. Intäkter och kostnader i utlandsverksamheten omräknas till svenska kronor med en genomsnittlig kurs. Omräkningsdifferenser som uppstår vid omräkning av utländska verksamheter redovisas i eget kapital.

Resultaträkning

Intäktsredovisning

Nettoomsättningen omfattar försäljningsintäkter från kärnverksamheten, det vill säga el, värme och kyla, gas, fiber, anslutningsavgifter samt andra intäkter såsom entreprenadavtal och uthyrning.

Samtliga intäkter värderas till det belopp som influerar eller beräknas inflyta, dvs. med hänsyn till rabatter och efter avdrag för moms och energiskatter, och redovisas i posten Nettoomsättning.

Försäljning och distribution av energi

Energiförsäljning intäktsredovisas vid leveranstidpunkten.

Anslutningsavgifter

Avgifter som fakturerats kunden för anslutning till näten med el, värme, kyla, gas och fiber intäktsredovisas i den omfattning som avgiften är för att täcka den del där tjänst/vara har levererats. I de fall anslutningsavgiften är kopplad till ett avtal med kunden, som har en tidsangivelse, redovisas intäkten över den tid som avtalats med kunden.

Tjänste- och entreprenaduppdrag

Tjänste- och entreprenaduppdrag redovisas enligt principen om successiv vinstavräkning, dvs. att intäkter och kostnader redovisas i förhållande till projektets färdigställandegrad. Färdigställandegraden fastställs genom en jämförelse mellan beräknade och faktiska utgifter på balansdagen.

Befarade förluster redovisas omedelbart.

Elcertifikat

Intäkter av elcertifikat som tilldelats från Svenska Kraftnät genom egen produktion redovisas i den månad som produktion sker. Elcertifikat värderas till elcertifikatets verkliga värde för produktionsmånaden och ingår i posten Nettoomsättning.

Utsläppsrätter

Intäkter från utsläppsrätter redovisas i takt med att tilldelning görs. Utsläppsrätter värderas till verkligt värde vid tilldelningstidpunkten och därefter till lägsta av verkligt värde och anskaffningsvärdet.

Försäkringsersättningar

Vid driftsstopp, skador etc. som helt eller delvis täcks av försäkringsersättning redovisas en beräknad försäkringsersättning när denna kan beräknas på ett tillförlitligt sätt. Försäkringsersättningar redovisas i posten Övriga rörelseintäkter.

Ränteintäkter

Ränteintäkter redovisas i takt med att de intjänas. Beräkning av ränteintäkter görs på basis av den underliggande tillgångens avkastning enligt effektivräntemetoden.

Erhålla utdelningar

Intäkter från utdelningar redovisas när rätten att erhålla betalning fastställs.

Offentliga bidrag

Offentliga bidrag intäktsredovisas när koncernen har uppfyllt de villkor som är förknippade med bidraget och det föreligger rimlig säkerhet att bidraget kommer att erhållas. Bidrag som koncernen erhållit men där alla villkor ännu inte är uppfyllda redovisas som skuld.

Bidrag som erhållits för förvärv av en anläggningstillgång reducerar anläggningstillgångens redovisade anskaffningsvärde. Övriga offentliga bidrag redovisas i posten Övriga rörelseintäkter.

Leasing

Leasingavtal klassificeras antingen som finansiell eller operationell leasing. Finansiell leasing föreligger då de ekonomiska riskerna och fördelarna som är förknippade med ägande i allt väsentligt är överförda till leasetagaren. Övriga leasingavtal är operationella leasingavtal. Klassificering av leasingavtal görs vid leasingavtalets ingående.

Minimiliseavgifter enligt operationella leasingavtal där koncernen är leasetagare kostnadsförs linjärt över leasingperioden.

Tillgångar som hyrs ut enligt operationella leasingavtal kvarstår i koncernen som materiella anläggningstillgångar eftersom rättigheter och skyldigheter enligt leasingavtalen kvarstår hos koncernen. Dessa tillgångar värderas på samma sätt som övriga materiella anläggningstillgångar.

Ersättningar till anställda

Kortfristiga ersättningar

Kortfristiga ersättningar såsom löner, sociala avgifter, semester, bonus, bilersättningar och liknande är ersättningar som förfaller inom 12 månader från balansdagen det år som den anställde tjänar in ersättningen och kostnadsförs löpande om inte utgiften inkluderats i anskaffningsvärdet för en anläggningstillgång.

Kortfristiga ersättningar värderas till det odiskonterade beloppet som koncernen förväntas betala till följd av den outnyttjade rättigheten.

Avgiftsbestämda pensionsplaner

Avgiftsbestämda pensionsplaner är planer för ersättningar efter avslutad anställning enligt vilka fastställda avgifter betalas till en separat juridisk enhet. Någon rättslig eller informell förpliktelse att betala ytterligare avgifter finns inte i de fall den juridiska enheten inte har tillräckliga tillgångar för att betala alla ersättningar till de anställda. Avgifter till avgiftsbestämda pensionsplaner kostnadsförs under det räkenskapsår de avser.

Förmånsbestämda pensionsplaner

Förmånsbestämda pensionsplaner är andra planer än avgiftsbestämda pensionsplaner.

Koncernen betalar försäkringspremier för att finansiera ersättningar efter avslutad anställning. Eftersom koncernen inte har några förpliktelser att betala ersättningar direkt till anställda eller ytterligare belopp om försäkringsgivaren inte betalar alla framtida ersättningar till anställda redovisas planen som en avgiftsbestämd plan.

Koncernen har ett antal kapitalförsäkringar som tecknats för att täcka pensionsåtaganden gentemot anställda.

Kapitalförsäkringen redovisas som tillgång under *Finansiella anläggningstillgångar*. Förpliktelsen värderas till kapitalförsäkringens redovisade värde med tillägg för löneskatt.

Ersättningar vid uppsägning

En avsättning för avgångsvederlag redovisas endast om koncernen är förpliktigt att avsluta en anställning före den normala tidpunkten eller när ersättningar lämnas som ett erbjudande för att uppmuntra frivillig avgång. Avsättning görs för den delen av uppsägningslönen som den anställde får utan arbetsplikt, med tillägg för sociala avgifter.

Låneutgifter

Låneutgifter som är direkt hänförliga till inköp, konstruktion eller produktion av en kvalificerad tillgång aktiveras under den tidsperiod som krävs för att färdigställa tillgången för dess avsedda användning eller försäljning. Övriga låneutgifter kostnadsförs i den period som de hänförs till och redovisas i posten *Räntekostnader och liknande resultatposter*.

Avskrivningar

Immateriella och materiella anläggningstillgångar skrivs av linjärt över tillgångarnas eller komponenternas bedömda nyttjandeperiod. Avskrivningen beräknas på det avskrivningsbara beloppet vilket i de allra flesta fall utgörs av tillgångens anskaffningsvärde. I ett fåtal fall tas hänsyn till ett beräknat restvärde. Rättigheter som är baserade på avtal skrivs av över avtalstiden.

Mark och ledningsrättigheter har inte någon begränsad nyttjandeperiod och skrivs därför inte av.

Följande nyttjandeperioder tillämpas:

Immateriella anläggningstillgångar

-Goodwill	5-10 år
-Uttagsrätter vattenkraft	55 år
-Dataprogram	3-10 år

Materiella anläggningstillgångar

-Byggnader och mark

-Kraftvärmebyggnader	20-33 år
-Övriga byggnader	20-50 år
-Markanläggningar	10-50 år

Maskiner och andra tekniska anläggningar

-Distributionsanläggningar	30-40 år
-Elproduktionsanläggningar	20-30 år
-Värmeproduktionsanläggningar	20-25 år
-Vindkraftanläggningar	20 år
-Kylproduktionsanläggningar	20 år
-Mätare	10 år

Inventarier, verktyg och installationer

-Övriga inventarier	3-15 år
---------------------	---------

Goodwill avseende strategiska förvärv skrivs av över 5 år.

Avskrivningstiden för uttagsrättigheten baseras på avtalets löptid. Detta avtal har träffats mellan Lunds Energi Norge AS och Nordlandskraft AS.

Nedskrivningar

Nedskrivningar av immateriella och materiella anläggningstillgångar

Allmänna principer

Per balansdagen bedöms om det föreligger en indikation på att en tillgångs värde är lägre än dess redovisade värde.

Om en sådan indikation finns beräknas tillgångens återvinningsvärde. Om återvinningsvärdet understiger redovisat värde görs en nedskrivning som kostnadsförs.

Immateriella anläggningstillgångar som inte är färdigställda ska nedskrivningsprövas årligen.

Nedskrivningsprövningen görs per varje enskild tillgång med ett oberoende flöde av inbetalningar. Vid behov behöver tillgångarna grupperas ihop till kassagenererande enheter för att identifiera inbetalningar som i allt väsentligt är oberoende av andra tillgångar eller grupper av tillgångar. Nedskrivningsprövning görs i dessa fall för hela den kassagenererande enheten. En nedskrivning redovisas när en tillgång eller en kassagenererande enhets redovisade värde överstiger återvinningsvärdet. Nedskrivningen belastar resultaträkningen.

Beräkning av återvinningsvärdet

Återvinningsvärdet utgörs av det högsta av verkligt värde med avdrag för försäljningskostnader och nyttjandevärdet. Vid beräkning av nyttjandevärdet diskonteras framtida kassaflöden med en diskonteringsfaktor före skatt som återspeglar aktuella, marknadsmässiga bedömningar av pengars tidsvärde och den risk som är förknippad med den specifika tillgången eller den kassagenererande enheten. Beräkningen görs per tillgång eller kassagenererande enhet.

Återföring av nedskrivningar

Nedskrivningar av andra immateriella och materiella anläggningstillgångar än goodwill återförs om skälen som låg till grund för beräkningen av återvinningsvärdet vid den senaste nedskrivningen har förändrats.

Nedskrivning av finansiella anläggningstillgångar

Allmänna principer

Per varje balansdag görs en bedömning av om det finns någon indikation på att en eller flera finansiella anläggningstillgångar har minskat i värde. Om en sådan indikation finns beräknas tillgångens återvinningsvärde, se ovan.

Återföring av nedskrivning

Nedskrivning av finansiella anläggningstillgångar återförs om de skäl som låg till grund för nedskrivningen har förändrats.

Balansräkning

Immateriella anläggningstillgångar

Aktiverade utvecklingsutgifter

Utgifter för utveckling där forskningsresultat eller annan kunskap tillämpas för att åstadkomma nya eller förbättrade produkter eller processer redovisas som en tillgång i balansräkningen om produkten eller processen är tekniskt eller kommersiellt användbar och koncernen har tillräckliga resurser att fullfölja utvecklingen och därefter använda eller sälja den immateriella tillgången. Anskaffningsvärdet för denna utveckling inkluderar utgifter för material, direkta utgifter för lön och indirekta utgifter som kan hänföras till tillgången på ett rimligt och konsekvent sätt. Motsvarande belopp har överförts till Fond för utvecklingsutgifter. Övriga utvecklingsutgifter kostnadsförs när de uppkommer.

Aktiverade utvecklingsutgifter redovisas till anskaffningsvärde minskat med ackumulerade av- och nedskrivningar.

Goodwill

Goodwill representerar skillnaden mellan anskaffningsvärdet för ett rörelseförvärv eller ett inkråmsförvärv och det verkliga värdet av förvärvade tillgångar, skulder och ansvarsförbindelser.

Goodwill redovisas till anskaffningsvärde minskat med ackumulerade av- och nedskrivningar.

Borttagande från balansräkningen

Immateriell anläggningstillgång tas bort från balansräkningen vid utrangering eller avyttring eller när inte framtida ekonomiska fördelar väntas från användning, utrangering eller avyttring av tillgången.

När immateriella anläggningstillgångar avyttras bestäms realisationsresultatet som skillnaden mellan försäljningspriset och tillgångens redovisade värde och redovisas i resultaträkningen i någon av posterna *Övriga rörelseintäkter* eller *Övriga rörelsekostnader*.

Materiella anläggningstillgångar

Materiella anläggningstillgångar redovisas som tillgång i balansräkningen om det är sannolikt att framtida ekonomiska fördelar som är förknippade med tillgången sannolikt kommer att tillfalla koncernen och anskaffningsvärdet kan mätas på ett tillförlitligt sätt. Materiella anläggningstillgångar värderas till anskaffningsvärde med avdrag för ackumulerade av- och nedskrivningar.

Anskaffningsvärde

I anskaffningsvärdet ingår inköpspriset och utgifter som är direkt hänförliga till inköpet och syftar till att bringa tillgången på plats och i skick för att utnyttjas i enlighet med företagsledningens avsikt med förvärvet. Som direkt hänförliga utgifter hänförs utgifter för leverans, hantering, installation och montering, lagfarter samt konsulttjänster. Låneutgifter som är direkt hänförliga till investeringar i anläggningstillgångar som tar betydande tid i anspråk att färdigställa inräknas i anskaffningsvärdet under uppförandeperioden. Anskaffningsvärdet reduceras med offentliga bidrag som erhållits för förvärv av anläggningstillgångar.

Tillkommande utgifter

Tillkommande utgifter aktiveras endast om det är sannolikt att de framtida ekonomiska fördelar som är förknippade med tillgången kommer att komma koncernen till del och anskaffningsvärdet kan beräknas på ett tillförlitligt sätt. Utbyte av komponenter räknas in i tillgångens redovisade värde. Om inte kostnadsförs utgifter under det räkenskapsår som de uppkommer.

Reparationer och underhåll kostnadsförs löpande.

Elcertifikat och utsläppsrätter

Elcertifikat och utsläppsrätter värderas till verkligt värde vid produktionstillfället eller tilldelningen. Dessa tillgångar utgör immateriella rättigheter och är att jämföra med betalningsmedel eftersom de som huvudregel ska användas för att reglera den skuld som uppkommer genom förbrukning eller försäljning och därav redovisas elcertifikat och utsläppsrätter under kortfristig fordran alternativt kortfristig skuld.

Elcertifikat och utsläppsrätter värderas enligt lägsta värdets princip.

Finansiella instrument

Allmänna principer

Koncernen har valt att tillämpa kapitel 11 i K3 för värdering av finansiella instrument.

Finansiella instrument redovisas initialt till anskaffningsvärde vilket motsvarar instrumentets verkliga värde med tillägg för transaktionskostnader.

En finansiell tillgång eller finansiell skuld redovisas i balansräkningen när koncernen blir part enligt instrumentets avtalsenliga villkor. Kundfordringar redovisas när faktura har skickats till kund. Skuld tas upp när motparten har utfört sin prestation och koncernen därmed har en avtalsenlig skyldighet att betala även om faktura inte har erhållits. Leverantörsskulder redovisas när faktura har mottagits.

En finansiell tillgång tas bort från balansräkningen när rättigheterna i avtalet realiseras, förfaller eller när koncernen förlorar kontrollen över rättigheterna. Detsamma gäller för del av en finansiell tillgång. En finansiell skuld tas bort från balansräkningen när förpliktelsen i avtalet fullgörs eller på annat sätt utsläcks. Detsamma gäller för del av en finansiell skuld.

Kundfordringar och liknande fordringar

Kundfordringar och liknande fordringar är finansiella tillgångar med fasta betalningar eller betalningar som går att fastställa med belopp. Fordringar uppkommer då koncernen tillhandahåller pengar, varor eller tjänster direkt till kredittagaren utan avsikt att bedriva handel med fordringsrätterna. Kundfordringar och liknande fordringar värderas till upplupet anskaffningsvärde. Med upplupet anskaffningsvärde menas det värde som framkommer när instrumentets förväntade kassaflöde diskonteras med den effektivränta som beräknades vid anskaffningstillfället. Kundfordringar värderas därmed till det värde som beräknas inflyta, dvs. med avdrag för osäkra fordringar. Nedskrivning av kundfordringar redovisas i posten *Övriga externa kostnader*.

Finansiella skulder

Samtliga finansiella skulder värderas till upplupet anskaffningsvärde, dvs. det förväntade kassaflödet diskonterat med den effektivränta som beräknades vid anskaffningstillfället. Det innebär att leverantörsskulder som har kort förväntad löptid värderas till nominellt belopp.

Derivatinstrument

Koncernen använder olika typer av derivatinstrument (terminer, optioner och swappar) för att säkra olika finansiella risker och då framförallt valutarisker, råvaruprisrisker och ränterisker. Här ingår inte energiderivat som förväntas regleras med leverans av el och annan energi.

Derivatinstrument värderas enligt lägsta värdets princip. Derivatinstrument med negativt värde värderas till det belopp som för koncernen är mest förmånligt om förpliktelsen regleras eller överlåts på balansdagen.

Samtliga derivatinstrument har identifierats som säkringsinstrument i effektiva säkringsförhållanden.

Säkringsredovisning

Säkringsredovisning tillämpas för derivatinstrument som ingår i ett dokumenterat säkringssamband. För att uppfylla kraven på säkringsredovisning krävs att det finns en tydlig koppling till den säkrade posten och att säkringen effektivt skyddar den säkrade positionen.

Vinster och förluster avseende säkringar redovisas vid samma tidpunkt som vinster och förluster på de poster som säkrats.

Säkringsredovisningen upphör när säkringsinstrumentet förfaller, säljs, avvecklas eller löses in samt när säkringen inte längre uppfyller villkoren för säkringsredovisning.

Varulager

Varulager värderas enligt lägsta värdets princip, dvs. till det lägsta av anskaffningsvärdet och nettoförsäljningsvärdet. Anskaffningsvärdet utgörs av inköpspris och utgifter direkt hänförliga till inköpet. Nettoförsäljningsvärdet utgörs av det uppskattade försäljningspriset i den löpande verksamheten med avdrag för uppskattade kostnader för färdigställande och för att åstadkomma en försäljning.

Anskaffningsvärdet har fastställts genom tillämpning av först-in, först-ut-metoden (FIFU).

Fordringar och skulder i utländsk valuta

Monetära fordringar och skulder i utländsk valuta värderas till balansdagens kurs.

Valutakursvinster och -förluster som uppkommer redovisas i posterna *Övriga rörelseintäkter* och *Övriga rörelsekostnader*. Övriga valutakursvinster och -förluster redovisas under rubriken *Resultat från finansiella poster*.

När en fordran eller skuld har terminssäkrats och denna säkring uppfyller kraven för säkringsredovisning värderas fordran eller skulden till terminkursen vid säkringstillfället, se Säkringsredovisning ovan.

Inkomstskatter

Inkomstskatter utgörs av aktuell skatt och uppskjuten skatt. Inkomstskatt redovisas i resultaträkningen utom då den underliggande transaktionen redovisas i eget kapital varvid även tillhörande skatteeffekt redovisas i eget kapital. Aktuella skattefordringar och skatteskulder samt uppskjutna skattefordringar och skatteskulder kvittas om det finns en legal rätt till kvittning.

Aktuell skatt

Aktuell skatt är inkomstskatt för innevarande räkenskapsår som avser årets skattepliktiga resultat och den del av tidigare räkenskapsårs inkomstskatt som ännu inte har redovisats. Aktuell skatt värderas till det sannolika beloppet enligt de skattesatser och skatteregler som gäller per balansdagen och nuvärdesberäknas inte.

Uppskjuten skatt

Uppskjuten skatt är inkomstskatt för skattepliktiga resultat avseende framtida räkenskapsår till följd av tidigare transaktioner eller händelser.

Uppskjuten skatt beräknas på samtliga temporära skillnader, dvs. skillnaden mellan de redovisade värdena för tillgångar och skulder och deras skattemässiga värden samt skattemässiga underskott. Uppskjuten skatt redovisas inte på temporära skillnader som härrör från den första redovisningen av goodwill. Förändringar i uppskjuten skatteskuld eller uppskjuten skattefordran redovisas i resultaträkningen om inte förändringen är hänförlig till en post som redovisas i eget kapital.

Uppskjuten skatteskuld och uppskjuten skattefordran värderas enligt de skattesatser och skatteregler som är beslutade före balansdagen.

Uppskjuten skattefordran värderas till högst det belopp som sannolikt kommer att återvinnas baserat på innevarande och framtida skattepliktiga resultat. Värderingen omprövas per varje balansdag för att återspegla aktuell bedömning av framtida skattemässiga resultat.

Koncernen redovisar ingen uppskjuten skatt på temporära skillnader som hänför sig till investeringar i dotterföretag, filialer, intresseföretag eller gemensamt styrda företag eftersom koncernen kan styra tidpunkten för återföring av de temporära skillnaderna och det är uppenbart att de temporära skillnaderna inte kommer att återföras inom en överskådlig framtid.

Avsättningar

En avsättning redovisas i balansräkningen när koncernen har en legal eller informell förpliktelse som en följd av en inträffad händelse och det är sannolikt att ett utflöde av resuser kommer att krävas för att reglera åtagandet och en tillförlitlig uppskattning av beloppet kan göras. Om effekten av när i tiden betalningen sker är väsentlig redovisas avsättningen till nuvärdet av de framtida betalningar som krävs för att reglera förpliktelsen. Diskonteringsräntan utgörs av den räntesats som före skatt avspeglar aktuell marknadsbedömning av det tidsberoende värdet av pengar och de risker som är förknippade med framtida betalningar till den del riskerna inte betaktas genom att justeringar gjorts vid bedömningen av de framtida betalningarna.

Avsättningen tas endast i anspråk för de utgifter som avsättningen ursprungligen var avsedd för.

Eventuell gottgörelse som koncernen är så gott som säker på att kunna erhålla av en extern part avseende förpliktelsen redovisas som en separat tillgång. Denna tillgång kan dock inte överstiga beloppet för den hänförliga avsättningen.

Avsättningen prövas per varje balansdag och justeringar av avsättningen redovisas i resultaträkningen.

Avsättning för avbrottsersättning görs i den period som avbrottet skett under förutsättning att avbrottet ger upphov till en förpliktelse och avsättningens storlek kan beräknas på ett tillförlitligt sätt. Gottgörelse från försäkringsföretag redovisas som tillgång.

Skulder

Skulder för elcertifikat, utsläppsrätter och ursprungsgarantier

Skulder för elcertifikat och utsläppsrätter ursprungsgarantier uppkommer i takt med försäljning (elcertifikat) och utsläpp (utsläppsrätter). Skulden värderas till samma värde som tilldelade och anskaffade rättigheter. Här tas även hänsyn till avtal om framtida leverans av rättigheter och möjligheten till reglering av elcertifikat genom betalning av kvotpliktsavgift.

Skulder för elcertifikat, utsläppsrätter och ursprungsgarantier redovisas i som en övrig kortfristig skuld.

Övrigt

Eventualförpliktelser

Som eventualförpliktelse redovisas

- * en möjlig förpliktelse till följd av inträffade händelser och vars förekomst endast kommer att bekräftas av att en eller flera osäkra händelser, som inte helt ligger inom koncernens kontroll, inträffar eller uteblir, eller
- * en befintlig förpliktelse till följd av inträffade händelser, men som inte redovisas som skuld eller avsättning eftersom det inte är sannolikt att ett utflöde av resurser kommer att krävas för att reglera förpliktelsen eller förpliktelsens storlek inte kan beräknas med tillräcklig tillförlitlighet.

Likvida medel

Likvida medel utgörs av disponibla tillgodohavanden hos banker och andra kreditinstitut och kortfristiga, likvida placeringar som lätt kan omvandlas till ett känt belopp och som är utsatta för en obetydlig risk för värdefluktuationen. Sådana placeringar har en löptid på maximalt tre månader.

Redovisningsprinciper - undantagsregler i juridisk person

Aktieägartillskott

Moderföretaget redovisar lämnade och återbetalda aktieägartillskott till och från dotterföretag som en ökning respektive minskning av värdet på andelarna i dotterföretaget.

Koncernbidrag

Samtliga lämnade och erhållna koncernbidrag redovisas som bokslutsdispositioner.

Utdelningar från dotterföretag

Utdelningar från dotterföretag intäktsredovisas när moderföretagets rätt till utdelning bedöms som säker och beloppet kan beräknas på ett tillförlitligt sätt.

Andelar i intresseföretag, gemensamt styrda företag och övriga företag som det finns ägarintresse i

I moderföretaget redovisas innehaven till anskaffningsvärde eventuellt minskat med nedskrivningar. Utdelningar från intresseföretag och joint ventures redovisas som intäkt.

Varulager

Varulagret värderas till 97% av anskaffningsvärdet.

Uppskjuten skatt

Uppskjuten skatt ingår i obeskattade reserver med 22 %.

Not 2 Väsentliga uppskattningar och bedömningar

Upprättande av års- och koncernredovisning enligt K3 kräver att företagsledning och styrelse gör antaganden om framtiden och andra viktiga källor till osäkerhet i uppskattningar på balansdagen som innebär en betydande risk för en väsentlig justering av de redovisade värdena för tillgångar och skulder i framtiden. Det görs också bedömningar som har betydande effekt på de redovisade beloppen i denna års- och koncernredovisning.

Uppskattningar och bedömningar baseras på historisk erfarenhet och andra faktorer som under rådande förhållanden anses vara rimliga. Resultatet av dessa uppskattningar och bedömningar används sedan för att fastställa redovisade värden på tillgångar och skulder som inte framgår tydligt från andra källor.

Uppskattningar och bedömningar ses över årligen.

Det slutliga utfallet av uppskattningar och bedömningar kan komma att avvika från nuvarande uppskattningar och bedömningar. Effekterna av ändringar i dessa redovisas i resultaträkningen under det räkenskapsår som ändringen görs samt under framtida räkenskapsår om ändringen påverkar både aktuellt och kommande räkenskapsår.

Viktiga uppskattningar och bedömningar beskrivs nedan.

Effekter av elnätsregleringen

I koncernen finns elnätsverksamhet som regleras av föreskrifter från Energimarknadsinspektionen. De avgifter som elnätverksamheten tar ut av sina kunder ligger inom ramen för vad som är tillåtet.

Prövning av nedskrivningsbehov för immateriella och materiella anläggningstillgångar

Koncernen har betydande värden redovisade i balansräkningen avseende immateriella och materiella anläggningstillgångar. Dessa testas för nedskrivningsbehov i enlighet med de redovisningsprinciper som beskrivs i koncernens Not 1 *Redovisnings- och värderingsprinciper*. Återvinningsvärden för kassagenererande enheter har fastställts genom beräkning av nyttjandevärden eller verkligt värde minus försäljningskostnader. För dessa beräkningar måste vissa uppskattningar göras avseende framtida kassaflöden och andra adekvata antaganden avseende exempelvis avkastningskrav.

Inkomstskatter och uppskjutna skatter

Koncernen redovisar i sin balansräkning uppskjutna skattefordringar och skulder vilka förväntas bli realiserade i framtida perioder. Vid beräkning av dessa uppskjutna skatter måste vissa antaganden och uppskattningar göras avseende framtida skattekonsekvenser som hänför sig till skillnaden mellan i balansräkningen redovisade tillgångar och skulder och motsvarande skattemässiga värden.

Uppskattningarna inkluderar även att skattelagar och skattesatser kommer att vara oförändrade samt att gällande regler för utnyttjande av förlustavdrag inte kommer att ändras.

Not 3 Nettoomsättning exkl. punktskatter

Nettoomsättning per verksamhetsgren

	Koncernen		Moderföretaget	
	2017	2016	2017	2016
El	1 271 086	1 288 729	376 807	364 692
Fjärrvärme/fjärrkyla	819 063	850 671	832 357	855 711
Gas	185 506	193 371	163 755	167 115
Entreprenader	357 719	256 101	-	-
Övrigt	127 485	94 195	64 195	69 967
Nettoomsättning exkl. punktskatter	2 760 859	2 683 067	1 437 114	1 457 485
Punktskatter	388 011	344 909	243 075	214 245
Nettoomsättning	3 148 870	3 027 976	1 680 189	1 671 730

Punktskatter avser allmän energiskatt

Not 4 Leasing

Operationell leasing

Koncernen leasar tillgångar enligt avtal om operationell leasing. Kostnadsförda leasingavgifter under året uppgår till 18 806 (17 944), varav moderföretaget uppgår till 7 895 (6 794).

Framtida minimileaseavgifter förfaller enligt följande:

	Koncernen		Moderföretaget	
	2017	2016	2017	2016
Inom 1 år	15 257	12 143	6 979	5 808
1-5 år	24 674	18 719	8 754	7 361
Summa	39 931	30 862	15 733	13 169

Finansiell leasing

Koncernen innehar finansiella leasingavtal som vid årets utgång uppgår till 36 199 (38 768). Rörliga avgifter i resultatet avser ränteintäkter och uppgår till 626 tkr under året.

Framtida ej intjänade minimileaseavgifter förfaller enligt följande:

	Koncernen	
	2017	2016
Inom 1 år	2 551	2 569
1-5 år	12 475	12 570
Senare än 5 år	21 173	23 629
Summa	36 199	38 768

Not 5 Ersättning till revisorer

	Koncernen		Moderföretaget	
	2017	2016	2017	2016
<i>Ernst & Young AB</i>				
Revisionsuppdraget	1 319	1 418	900	901
Revisionsverksamhet utöver revisionsuppdraget	66	69	27	69
Skatterådgivning	33	6	33	6
Andra uppdrag	1 055	514	1 016	514
Summa	2 473	2 007	1 976	1 490
<i>PricewaterhouseCooper AS</i>				
Revisionsuppdraget	56	40	-	-
Andra uppdrag	68	49	-	-
Summa	124	89	0	0
Lekmannarevision	55	54	55	54
Självständigt biträde till lekmannarevisorer	200	400	200	400
Totala ersättningar till revisorer	2 852	2 550	2 231	1 944

Not 6 Löner och ersättningar

Löner och ersättningar till anställda

	Koncernen		Moderföretaget	
	2017	2016	2017	2016
<i>Löner och andra ersättningar</i>				
Styrelse och verkställande direktör	6 443	6 300	2 498	2 553
Övriga anställda	257 468	233 626	141 418	137 250
Summa löner och andra ersättningar	263 911	239 926	143 916	139 803
<i>Sociala kostnader</i>				
Pensionskostnader	30 900	30 004	20 444	20 516
Varav för styrelse och verkställande direktör	-1 443	-1 649	-410	-647
Övriga sociala kostnader	90 144	85 709	50 120	49 067
Summa sociala kostnader	121 044	115 713	70 564	69 583

Avgångsvederlag m m

Avtal träffats med de verkställande direktörerna om avgångsvederlag motsvarande tolv månadslöner vid uppsägning från företagets sida. Enligt anställningsavtalet gäller sex månaders ömsesidig uppsägningstid.

Medelantalet anställda

	Koncernen		Moderföretaget	
	2017	2016	2017	2016
Kvinnor	133	137	111	115
Män	373	368	163	164
Totalt	506	505	274	279

Könsfördelning i styrelse och företagsledning (antal)

	Moderföretaget	
	2017	2016
<i>Styrelse</i>		
Kvinnor	4	4
Män	7	7
Totalt	11	11
<i>Övriga ledande befattningshavare</i>		
Kvinnor	5	4
Män	5	3
Totalt	10	7

Not 7 Resultat från andelar i koncernföretag

	Koncernen		Moderföretaget	
	2017	2016	2017	2016
Utdelning			19 845	65 780
Nedskrivningar			-	-37 400
Realisationsresultat vid avyttring av andelar*	-	266 874	-	271 424
Summa	0	266 874	19 845	299 804

* Avyttringen av verksamheten i Nynäshamn 2016 har skett genom försäljning av dotterföretag.

Not 8 Resultat från värdepapper och fordringar som är anläggningstillgångar

	Koncernen		Moderföretaget	
	2017	2016	2017	2016
Utdelningar	1 480	2 262	1 480	9 762
Resultatandel från finansiell leasingfordran	626	668	-	-
Realisationsresultat vid avyttring av andelar	9	-	-	-
Summa	2 115	2 930	1 480	9 762

Not 9 Övriga ränteintäkter och liknande resultatposter

	Koncernen		Moderföretaget	
	2017	2016	2017	2016
Ränteintäkter från koncernföretag			19 331	19 333
Ränteintäkter från övriga företag	1 083	1 130	173	292
Valutakursdifferenser på kortfristiga fordringar	2 457	1 663	2 457	1 663
Summa	3 540	2 793	21 961	21 288

Not 10 Räntekostnader och liknande resultatposter

	Koncernen		Moderföretaget	
	2017	2016	2017	2016
Räntekostnader till koncernföretag			-968	-354
Räntekostnader till övriga företag	-54 139	-53 804	-53 874	-53 572
Övriga finansiella kostnader	-125	-254	-122	-254
Förlust vid försäljning av värdepapper	-	-7	-	-7
Valutakursdifferenser på skulder	-2 209	-713	-2 209	-713
Summa	-56 473	-54 778	-57 173	-54 900

Lånekostnader om totalt 0 tkr (0) har inräknats i tillgångarnas anskaffningsvärde.

Not 11 Bokslutsdispositioner

	Koncernen		Moderföretaget	
	2017	2016	2017	2016
Överavskrivningar			-250 622	-188 965
Erhållna koncernbidrag	-	-	136 142	147 019
Lämnade koncernbidrag	-39	-3	-39	-3
Summa	-39	-3	-114 519	-41 949

Not 12 Skatt på årets resultat

	Koncernen		Moderföretaget	
	2017	2016	2017	2016
Aktuell skatt	-5 410	11 666	-	-
Uppskjuten skatt	-78 418	-4 210	-32	2 172
Summa	-83 828	7 456	-32	2 172
Redovisat resultat före skatt	352 966	323 239	16 897	302 481
Skatt enligt gällande skattesats (22%)	-77 653	-71 113	-3 717	-66 546
Effekt av andra skattesatser för utländskt dotterföretag	147	236	-	-
Skatt på resultatandel i intresseföretag	1 823	124	-	-
Avskrivning övervärde	-	39 077	-	-
Ej avdragsgill/ej skattepliktig återföring nedskrivning	310	7 019	78	-
Effekter hänförliga till elcertifikat o utsläppsrätter	-814	-2 670	-814	-
Avskrivning goodwill	-2 577	-1 718	-	-
Övriga ej avdragsgilla kostnader	-4 540	-51 772	-310	-15 890
Aktiverat underskottsavdrag i utländskt dotterföretag	-5 874	19 985	-	-
Skatt på förvärvat resultat	-	-1 022	-	-
Skatt på resultat såld verksamhet under innehavstid	-	-1 001	-	-
Ej skattepliktiga intäkter	4 737	70 311	4 731	84 588
Ej skattepliktig förändring av tilläggsköpeskillning	613	-	-	-
Övrigt	-	-	-	20
Redovisad skattekostnad	-83 828	7 456	-32	2 172

Not 13 Balanserade utgifter för utvecklingsarbeten och liknande arbeten

	Koncernen		Moderföretaget	
	2017	2016	2017	2016
Ingående ackumulerade anskaffningsvärden	42 005	38 920	37 283	38 920
Förvärvade tillgångar	-	4 722	-	-
Försäljningar/utrangeringar	-	-1 637	-	-1 637
Omklassificeringar	6 600	-	-	-
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	48 605	42 005	37 283	37 283
Ingående ackumulerade avskrivningar	-32 266	-24 162	-28 541	-24 162
Förvärvade avskrivningar	-	-3 725	-	-
Försäljningar/utrangeringar	-	1 637	-	1 637
Årets avskrivningar	-5 395	-6 016	-4 237	-6 016
Utgående ackumulerade avskrivningar	-37 661	-32 266	-32 778	-28 541
Redovisat värde	10 944	9 739	4 505	8 742

Not 14 Ledningsrätter

	Koncernen		Moderföretaget	
	2017	2016	2017	2016
Ingående ackumulerade anskaffningsvärden	1 588	1 588	1 588	1 588
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	1 588	1 588	1 588	1 588
Redovisat värde	1 588	1 588	1 588	1 588

Not 15 Uttagsrätter

	Koncernen		Moderföretaget	
	2017	2016	2017	2016
Ingående ackumulerade anskaffningsvärden	317 462	287 821	-	-
Valutakursdifferenser	-15 933	29 641	-	-
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	301 529	317 462	0	0
Ingående ackumulerade avskrivningar	-98 051	-83 469	-	-
Valutakursdifferenser	5 084	-8 783	-	-
Årets avskrivningar	-5 846	-5 799	-	-
Utgående ackumulerade avskrivningar	-98 813	-98 051	0	0
Redovisat värde	202 716	219 411	0	0

Posten består av uttagsrätter som koncernen har förvärvat genom dotterföretaget Lunds Energi Norge A/S.

Not 16 Goodwill

	Koncernen		Moderföretaget	
	2017	2016	2017	2016
Ingående ackumulerade anskaffningsvärden	66 820	8 244	978	978
Inköp	-	58 576	-	-
Försäljningar/utrangeringar	-8 363	-	-	-
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	58 457	66 820	978	978
Ingående ackumulerade avskrivningar	-16 054	-8 244	-978	-978
Försäljningar/utrangeringar	2 787	-	-	-
Årets avskrivningar	-11 715	-7 810	-	-
Utgående ackumulerade avskrivningar	-24 982	-16 054	-978	-978
Redovisat värde	33 475	50 766	0	0

Not 17 Förskott avseende immateriella anläggningstillgångar

	Koncernen		Moderföretaget	
	2017	2016	2017	2016
Ingående ackumulerade anskaffningsvärden	6 600	2 121	-	2 121
Inköp	-	6 600	-	-
Kostnadsförda projekt	-	-2 121	-	-2 121
Omklassificeringar	-6 600	-	-	-
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	0	6 600	0	0
Redovisat värde	0	6 600	0	0

Not 18 Byggnader och mark

	Koncernen		Moderföretaget	
	2017	2016	2017	2016
Ingående ackumulerade anskaffningsvärden	495 907	505 313	345 288	340 564
Inköp	8 269	4 960	8 269	4 724
Försäljningar/utrangeringar*	-15 447	-14 366	-162	-
Omklassificeringar	74	-	74	-
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	488 803	495 907	353 469	345 288
Ingående ackumulerade avskrivningar	-147 127	-140 374	-91 641	-79 595
Försäljningar/utrangeringar*	4 861	8 827	145	-
Årets avskrivningar	-14 963	-15 580	-11 606	-12 046
Utgående ackumulerade avskrivningar	-157 229	-147 127	-103 102	-91 641
Ingående ackumulerade nedskrivningar	-3 548	-3 548	-	-
Utgående ackumulerade nedskrivningar	-3 548	-3 548	0	0
Redovisat värde	328 026	345 232	250 367	253 647

Not 19 Maskiner och andra tekniska anläggningar

	Koncernen		Moderföretaget	
	2017	2016	2017	2016
Ingående ackumulerade anskaffningsvärden	7 521 813	7 470 849	3 835 443	3 734 058
Inköp	81 142	105 843	21 635	39 575
Koncerninterna inköp	-	-	-	820
Försäljningar/utrangeringar*	-141 964	-388 651	-132 578	-28 286
Omklassificeringar	193 852	333 772	80 898	89 276
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	7 654 843	7 521 813	3 805 398	3 835 443
Ingående ackumulerade avskrivningar	-3 532 355	-3 357 461	-1 522 926	-1 413 425
Koncerninterna inköp	-	-	-	-820
Försäljningar/utrangeringar*	117 066	246 369	108 907	27 893
Årets avskrivningar	-217 682	-421 263	-130 747	-136 574
Utgående ackumulerade avskrivningar	-3 632 971	-3 532 355	-1 544 766	-1 522 926
Ingående ackumulerade nedskrivningar	-95 417	-37 334	-66 886	-10 000
Återförda nedskrivningar	23 510	-	22 306	-
Årets nedskrivningar	-	-58 083	-	-56 886
Utgående ackumulerade nedskrivningar	-71 907	-95 417	-44 580	-66 886
Redovisat värde	3 949 965	3 894 041	2 216 052	2 245 631

* I beloppen för 2016 ingår anläggningar som sålts via dotterföretag, för realisationsresultat se not 7

Not 20 Inventarier, verktyg och installationer

	Koncernen		Moderföretaget	
	2017	2016	2017	2016
Ingående ackumulerade anskaffningsvärden	75 475	67 995	47 031	43 684
Inköp	3 956	6 604	3 956	1 566
Förvärvade tillgångar	-	2 011	-	-
Koncerninterna inköp	-	-	-	566
Försäljningar/utrangeringar*	-17 110	-8 813	-2 020	-6 463
Omklassificeringar	875	7 678	875	7 678
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	63 196	75 475	49 842	47 031
Ingående ackumulerade avskrivningar	-46 574	-46 170	-24 449	-24 804
Förvärvade avskrivningar	-	-1 667	-	-
Koncerninterna inköp	-	-	-	-566
Försäljningar/utrangeringar*	16 701	8 055	1 945	6 217
Årets avskrivningar	-7 040	-6 792	-5 524	-5 296
Utgående ackumulerade avskrivningar	-36 913	-46 574	-28 028	-24 449
Ingående ackumulerade nedskrivningar	-8	-	-8	-
Årets nedskrivningar	-	-8	-	-8
Utgående ackumulerade nedskrivningar	-8	-8	-8	-8
Redovisat värde	26 275	28 893	21 806	22 574

* I beloppen för 2016 ingår anläggningar som sålts via dotterföretag, för realisationsresultat se not 7

Not 21 Pågående nyanläggningar och förskott avseende materiella anläggningstillgångar

	Koncernen		Moderföretaget	
	2017	2016	2017	2016
Ingående ackumulerade anskaffningsvärden	356 385	351 128	115 129	90 385
Kostnadsförda projekt	-7 856	-4 503	-7 829	-2 884
Inköp	394 630	290 623	157 444	92 280
Försäljningar/utrangeringar*	-	-7 282	-	-
Omklassificering till interimsskuld	-	67 869	-	32 302
Omklassificeringar	-194 801	-341 450	-81 847	-96 954
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	548 358	356 385	182 897	115 129
Redovisat värde	548 358	356 385	182 897	115 129

Not 22 Andelar i koncernföretag

	Moderföretaget	
	2017	2016
Ingående ackumulerade anskaffningsvärden	1 527 105	1 527 105
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	1 527 105	1 527 105
Ingående ackumulerade nedskrivningar	-502 203	-464 803
Årets nedskrivningar	-	-37 400
Utgående ackumulerade nedskrivningar	-502 203	-502 203
Redovisat värde	1 024 902	1 024 902

Dotterföretag	Org nr	Säte	Andel, % kapital	Antal andelar	Redovisat värde	
					2017	2016
Krafteringen Nät AB	556228-1138	Lund	100,0	19 500	823 351	823 351
Lunds Energi Norge AS	980 165 140	Bodö, Norge	100,0	59 750	111 184	111 184
Billinge Energi AB	556528-1366	Skara	60,0	6 307	62 590	62 590
7H Kraft Energiförmedling AB	556525-8075	Lund	100,0	1 000	200	200
Krafteringen Service AB	556511-6398	Lund	100,0	30 000	27 477	27 477
Herrljunga Kraft Energiförmedling AB	556540-1212	Lund	100,0	10 000	100	100
					1 024 902	1 024 902

Not 23 Andelar i intresseföretag och gemensamt styrda företag

	Koncernen		Moderföretaget	
	2017	2016	2017	2016
Ingående ackumulerade anskaffningsvärden	32 404	39 345	32 473	32 473
Utdelning	-	-7 500		
Resultatandel i intresseföretag	8 286	559		
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	40 690	32 404	32 473	32 473
Redovisat värde	40 690	32 404	32 473	32 473

I koncernens redovisning

Intresseföretag	Org nr	Säte	Andel, % kapital (röster)	Justerat EK 1) / Årets resultat 2)	Redovisat värde	
					2017	2016
<i>Direkt ägda</i>						
Modity Energi Trading AB	556643-4410	Lund	50,0 (50,0)	30 445 / 8 201	38 646	30 445
Prometera AB	556872-5641	Helsingborg	50,0 (50,0)	1 959 / 85	2 044	1 959
					40 690	32 404

I moderföretagets redovisning

Intresseföretag	Org nr	Säte	Andel, % kapital (röster)	Antal andelar	Redovisat värde	
					2017	2016
Modity Energi Trading AB	556643-4410	Lund	50,0 (50,0)	10 000	31 448	31 448
Prometera AB	556872-5641	Helsingborg	50,0 (50,0)	25 000	1 025	1 025
					32 473	32 473

1) Med justerat eget kapital avses den ägda andelen av företagets egna kapital inklusive eget kapitalandelen av obeskattade reserver.

2) Med årets resultat avses ägarandelen av företagets resultat efter skatt inklusive eget kapitalandelen i årets förändring av obeskattade reserver.

Not 24 Andra långfristiga värdepappersinnehav

	Koncernen		Moderföretaget	
	2017	2016	2017	2016
Ingående ackumulerade anskaffningsvärden	41 116	41 195	40 890	40 969
Försäljning	-48	-79	-	-79
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	41 068	41 116	40 890	40 890
Ingående ackumulerade nedskrivningar	-12 986	-12 986	-12 908	-12 908
Utgående ackumulerade nedskrivningar	-12 986	-12 986	-12 908	-12 908
Redovisat värde	28 082	28 130	27 982	27 982

Företag	Org nr	Antal andelar	Koncernen		Moderföretaget	
			2017	2016	2017	2016
Skånska Energi AB	556013-6391	739 266	27 904	27 904	27 904	27 904
Tidaholms Vind Ek för	769603-6511	1 000	100	100	-	-
Insats i Värmek	716419-3323	65	65	65	65	65
Ulricehamnsvind Ek för	761600-8288	10	-	48	-	-
Lundavind	769600-4188	1	3	3	3	3
Eolus Vind AB	556389-3956	1 250	10	10	10	10
			28 082	28 130	27 982	27 982

Not 25 Uppskjuten skattefordran

Koncernen	2017			2016		
	Temporär skillnad	Uppskjuten skuld	Uppskjuten fordran	Temporär skillnad	Uppskjuten skuld	Uppskjuten fordran
<i>Övriga temporära skillnader</i>						
Byggnader och mark	2 284	-	502	2 187	-	480
Finansiella anläggningstillgångar	355	-	78	-	-	-
Elcertifikat och utsläppsrätter	2 241	-	493	1 945	-	428
Lager	299	-	66	282	-	62
Avsättningar för pensioner	-	-	-	86	-	19
Underskottsavdrag utl dotterföretag			14 112			19 985
Delsumma		0	15 252		0	20 974
Kvittning		0	0		0	0
Redovisat värde			15 252			20 974

Moderföretaget	2017			2016		
	Temporär skillnad	Uppskjuten skuld	Uppskjuten fordran	Temporär skillnad	Uppskjuten skuld	Uppskjuten fordran
Byggnader och mark	1 346	296	-	971	214	-
Elcertifikat och utsläppsrätter	2 241	-	493	1 945	-	428
Lager	299	-	66	282	-	62
Avsättningar för pensioner	-	-	-	86	-	19
Delsumma		296	559		214	509
Kvittning		-296	-296		-214	-214
Redovisat värde			263			295

Not 26 Andra långfristiga fordringar

	Koncernen		Moderföretaget	
	2017	2016	2017	2016
Ingående ackumulerade anskaffningsvärden	39 102	42 254	71	682
Uttag	-71	-665	-71	-665
Värdeförändring	-2 569	-2 532	-	54
Tillkommande fordringar	-	45	-	-
Omklassificeringar	-263	-	-	-
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	36 199	39 102	0	71
Redovisat värde	36 199	39 102	0	71

Posten avser leasingfordran, kapitalförsäkring för pensionsåtagande.
 Fordran på personalstiftelse omklassificerad till kortfristig.

Not 27 Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter

	Koncernen		Moderföretaget	
	2017	2016	2017	2016
Upplupen energiförsäljning	273 647	286 416	173 551	199 623
Återbetald energiskatt	2 426	1 775	2 426	1 775
Förutbetald energikostnad	-	2 028	-	2 028
Upplupna entreprenadintäkter	19 676	13 541	-	-
Övriga upplupna intäkter	19 395	9 743	19 394	8 899
Redovisat värde	315 144	313 503	195 371	212 325

Not 28 Aktiekapital

Aktiekapitalet i Kraftringen Energi AB består enbart av till fullo betalda stamaktier med ett kvotvärde om 10 kr. Alla aktier har samma rätt till utdelning och återbetalning av insatt kapital samt motsvarar en röst på Kraftringen Energi ABs bolagsstämma.

Tecknade och betalda aktier:

Vid årets början

Summa aktier vid årets slut

Moderföretaget	
2017	2016
4 867 242	4 867 242
4 867 242	4 867 242

Not 29 Annat eget kapital inkl. årets resultat

Annat eget kapital inklusive årets resultat består bl.a. av följande poster:

	Uppskrivningsfond	Fond för utvecklingsutgifter	Kapitalandelsfond	Ack. valutakursdifferenser
Ingående balans 2016-01-01	0	0	0	-32 168
Årets förändring	0	0	0	24 830
Ingående balans 2017-01-01	0	0	0	-7 338
Årets förändring	0	0	0	-12 565
Utgående balans 2017-12-31	0	0	0	-19 903

Not 30 Obeskattade reserver

Akkumulerade överavskrivningar

Redovisat värde

Moderföretaget	
2017	2016
1 526 821	1 276 199
1 526 821	1 276 199

I obeskattade reserver ingår 22 % uppskjuten skatt.

Not 31 Uppskjuten skatteskuld

Koncernen

	2017			2016		
	Temporär skillnad	Uppskjuten fordran	Uppskjuten skuld	Temporär skillnad	Uppskjuten fordran	Uppskjuten skuld
<i>Obeskattade reserver</i>						
Akkumulerade överavskrivningar	3 285 707		722 856	2 951 776		649 391
Periodiseringsfonder	-		-	2 857		628
<i>Övriga temporära skillnader</i>						
Byggnader och mark	2 117	-	466	-	-	-
Maskiner och andra tekniska anl.	44 620	9 816	-	45 553	10 022	-
Finansiella anläggningstillgångar	-	-	-	209	46	-
Elcertifikat och utsläppsrätter	-	-	-	-	-	-
Delsumma		9 816	723 322		10 068	650 019
Kvittning		-9 816	-9 816		-10 068	-10 068
Redovisat värde			713 506			639 951

Not 32 Övriga avsättningar

Koncernen	Återställ- ning	Pensions- avsättning	Garanti- åtgärder	Förlust- kontrakt	Totalt
Ingående redovisat värde 2016	-	23 425	763	323	24 511
Tillkommande avsättningar	3 872	-	3 159	13 101	20 132
lanspråkstagna belopp	-	-665	-	-	-665
Återförda belopp	-	-	-763	-323	-1 086
Årets förändring	-	-1 046	-	-	-1 046
Redovisat värde 2016	3 872	21 714	3 159	13 101	41 846
Ingående redovisat värde 2017	3 872	21 714	3 159	13 101	41 846
Tillkommande avsättningar	175	-	1 652	4 738	6 565
lanspråkstagna belopp	-	-71	-	-	-71
Återförda belopp	-3 857	-	-3 159	-13 101	-20 117
Årets förändring	-	-2 199	-	-	-2 199
Redovisat värde 2017	190	19 445	1 652	4 738	26 025

Moderföretaget	Återställ- ning	Pensions- avsättning	Garanti- åtgärder	Förlust- kontrakt	Totalt
Ingående redovisat värde 2016	-	21 855	-	-	21 855
Tillkommande avsättningar	3 872	-	-	-	3 872
lanspråkstagna belopp	-	-665	-	-	-665
Återförda belopp	-	-	-	-	-
Årets förändring	-	-1 125	-	-	-1 125
Redovisat värde 2016	3 872	20 065	0	0	23 937
Ingående redovisat värde 2017	3 872	20 065	0	0	23 937
Tillkommande avsättningar	175	-	-	-	175
lanspråkstagna belopp	-	-71	-	-	-71
Återförda belopp	-3 857	-	-	-	-3 857
Årets förändring	-	-1 792	-	-	-1 792
Redovisat värde 2017	190	18 202	0	0	18 392

Skuld till Lunds Kommun avser förmånsbestämda pensioner, beräknade enligt Tryggandelagen, intjänade för tiden innan 1993-01-01. Merparten av övriga förmånsbestämda pensionsåtaganden har lösts in genom premiebetalning till försäkringsbolag.

Koncernen har generellt garantiåtaganden på 5 år för samtliga entreprenadarbeten, i enlighet med standardavtalen AB 04 och ABT 06.

Not 33 Långfristiga skulder

Förfallotidpunkt från balansdagen: Mellan 1 och 5 år	Koncernen		Moderföretaget	
	2017	2016	2017	2016
Redovisat värde	1 035 000	1 100 000	1 035 000	1 100 000

Not 34 Checkräkningskredit

Beviljad limit uppgår till	Koncernen		Moderföretaget	
	2017	2016	2017	2016
	120 000	120 000	120 000	120 000

Avser koncernkonto mot Lunds Kommun

Not 35 Övriga skulder

	Koncernen		Moderföretaget	
	2017	2016	2017	2016
Energiskatter och moms	71 587	57 576	49 025	35 951
Personalens källskatt	6 327	6 214	3 516	3 524
Nyteckning aktier	-	20 012	-	-
Övriga skulder	1 968	3 579	1	-
Redovisat värde	79 882	87 381	52 542	39 475

Not 36 Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter

	Koncernen		Moderföretaget	
	2017	2016	2017	2016
Upplupna energikostnader	142 550	130 132	102 539	86 224
Upplupna räntekostnader	4 376	4 998	4 376	4 998
Upplupna personalkostnader	43 279	41 127	23 010	23 477
Upplupna revisionskostnader	200	287	100	200
Upplupna fjärrvärmekostnader	6 863	13 198	6 863	13 198
Elcertifikat och utsläppsrätter	40 512	58 570	24 670	38 784
Förutbetalda anslutningsavgifter	122 495	134 077	42 855	51 483
Förutbetalda intäkter	2 000	2 000	2 000	2 000
Övriga upplupna kostnader	16 519	14 012	12 209	5 919
Redovisat värde	378 794	398 401	218 622	226 283

Not 37 Övriga poster som inte påverkar kassaflödet

	Koncernen		Moderföretaget	
	2017	2016	2017	2016
Avsättning till pensioner	-2 270	-1 710	-1 863	-1 790
Övriga avsättningar	-13 551	19 045	-3 682	3 872
Nedskrivningar av immateriella och materiella anl.tillgångar	7 856	58 092	7 828	56 896
Nedskrivning varulager	601	-7 544	601	-7 544
Nedskrivninga övriga tillgångar	5 507	3 568	3 402	1 414
Realisationsresultat på im- och materiella anl.tillgångar	10 370	4 190	-481	3 455
Realisationsresultat vid avyttring av dotterföretag	-	-266 874	-	-
Uppskjuten skatt utländskt dotterföretag	-	-19 985	-	-
Resultatandel i intresseföretag	-8 286	-559	-	-
Orealiserade kursdifferenser	-1 048	2 576	-	-
Utdelning från intresseföretag	-	7 500	-	-
Övrigt	-	-	1 077	1 183
Summa	-821	-201 701	6 883	57 486

Not 38 Ställda säkerheter och eventalförpliktelser

	Koncernen		Moderföretaget	
	2017	2016	2017	2016
Ställda säkerheter				
<i>Ställda säkerheter till förmån för koncernföretag</i>				
Andra ställda säkerheter	-	-	1 816	1 903
Redovisat värde	0	0	1 816	1 903
	Koncernen		Moderföretaget	
	2017	2016	2017	2016
Eventalförpliktelser				
Borgensförbindelse till förmån för koncernföretag	-	-	420 268	402 238
Borgensförbindelse till förmån för intresseföretag	684 439	700 464	684 439	700 464
Redovisat värde	684 439	700 464	1 104 707	1 102 702

*Enligt ansvarsfördelningen i aktieägaravtalet mellan ägarbolagen (Kraftringen Energi AB och Öresundskraft AB) till Modity Energy Trading AB uppgår koncernens regressrätt per balansdagen till 34 474 tkr (33 712). Motsvarande del för Öresundskraft AB uppgår vid samma tidpunkt till 0 tkr (0). Moderföretaget har ställt ut moderbolagsgarantier för dotterföretagen.

Not 39 Derivatinstrument

Säkringsredovisning och riskexponering

Koncernen är genom sin verksamhet exponerad för olika slag av finansiella risker. Med finansiella risker avses koncernens resultat och kassaflöde till följd av förändringar i energipriser (främst biobränsle och el), valutakurser, räntenivåer, fluktuationer i refinansierings- och kreditrisker. Koncernens riskpolicy beslutas i koncernstyrelsen och bildar ett ramverk av riktlinjer och regler i form av riskmandat och limiter för alla finansiella risker i energi-, ränte- och valutamarknaderna.

Ansvaret för koncernens marknadsrisker förknippade med energiförsäljning, främst el, fjärrvärme och naturgas, hanteras genom koncernens intresseföretag Modity Energy Trading AB. På motsvarande sätt hanteras de finansiella transaktionerna och riskerna av moderföretagets ekonomienhet. Den övergripande målsättningen är att tillhandahålla en kostnadseffektiv finansiering respektive säkring av alla energipriser och att minimera marknadsfluktuationernas effekter på koncernens resultat. För att följa upp utvecklingen och kontrollen av den riskexponerade verksamheten finns en riskkommitté och en särskild funktion för riskkontroll.

Ränterisker

Med ränterisk avses risken för ett försämrat räntenetto eller marknadsvärde för räntebärande skulder och tillgångar som en följd av ändrade marknadsräntor. Koncernens säkringstrategi är att reducera osäkerheten beträffande den framtida räntekostnaden för upplåning till rörlig ränta. Osäkerheten är hänförlig till förändringar i den rörliga räntan. Ränterisken definieras som en referensränta vilket avser STIBOR eller motsvarande.

Koncernens ränterisk hanteras genom att räntebärande skulder fördelas i fasta och rörliga räntor, bland annat genom användning av ränteswapskontrakt. Säkringsstrategin innebär att säkringsinstrumenten kommer att vid behov ersättas av nya säkringsinstrument vid förfall.

Valutarisker

Koncernen är exponerad för olika typer av valutarisker. Den främsta exponeringen avser köp och försäljning i utländska valutor, där risken dels kan bestå av fluktuationer i valutan för det finansiella instrumentet, kund- eller leverantörsfakturan, dels valutarisken i förväntade eller kontrakterade betalningsflöden benämnd transaktionsexponering. För att minska valutarisken i dessa flöden säkras belopp överstigande 500 tkr. Valutariskfluktuationer återfinns också i omräkningen av utländska dotterföretags tillgångar och skulder till moderföretagets funktionella valuta, så kallad omräkningsexponering.

Säkringsinstrumenten för koncernen utgörs av valutaoptioner, valutaterminer eller valutaswappar. Säkringsstrategin innebär att säkringsinstrumenten kommer att vid behov ersättas av nya säkringsinstrument vid förfall. Företagets transaktionsexponering fördelar sig framförallt mellan valutorna EUR och SEK.

Elprisrisk i kundavtal

Koncernens försäljning av el till kunder sker till såväl rörliga priser som fasta priser. Inköp av el sker till rörliga priser på elmarknaden. Sverige är indelat i fyra prisområden vilket kan innebära att priserna skiljer sig åt beroende på var elen köps in och säljs.

Koncernens elprisrisk hanteras med hjälp av finansiella elterminkontrakt som säkrar systempris. Säkringsstrategin är att reducera osäkerheten beträffande framtida kostnaden för el till de kunder med fastprisavtal. Elpriset ska säkras i samma prisområde som den underliggande exponeringen. Genom att alla exponeringar ska prissäkras i SEK uppstår varken prisområdes - eller valutarisker inom koncernens elhandelsverksamhet.

Elprisrisk i nätförluster

Vid eldistribution avgår en viss del av volymen i så kallad nätförlust. Koncernen har som strategi att reducera osäkerheten beträffande den framtida kostnaden för nätförluster vid eldistribution. Osäkerheten är hänförlig till förändringar i priset på el avseende den del av distribuerad el som avgår i så kallad nätförlust.

Företaget hanterar elprisrisken avseende nätförluster genom elterminer. Dotterföretaget Kraftringen Nät AB som är koncernens eldistributionsföretag erhåller i förväg fastställt pris på elpriset för aktuell period.

Energihandelsrisker

Den löpande hanteringen av koncernens energihandelsrisker hanteras i intresseföretaget Modity Energy Trading AB, vilka hanterar riskerna i enlighet med avtalat riskmandat.

Verkligt värde

Vid fastställande av verkligt värde används officiella marknadsnoteringar på bokslutsdagen. I de fall sådana saknas görs värdering genom diskontering av framtida kassaflöden till noterad marknadsränta för respektive löptid. För övriga finansiella tillgångar och skulder motsvarar bokfört värde verkligt värde.

Nedan ges en sammanställning av koncernens derivatinstrument samt upplysning om dess verkliga värden.

Koncernen	2017		2016	
	Nom belopp	Verkligt värde	Nom belopp	Verkligt värde
Valutaterminer EUR	-	14	-	-61
Ränteswappar	-1 000 000	-233 443	-1 200 000	-252 635

Moderföretaget	2017		2016	
	Nom belopp	Verkligt värde	Nom belopp	Verkligt värde
Valutaterminer EUR	-	14	-	-61
Ränteswappar	-1 000 000	-233 443	-1 200 000	-252 635

Not 40 Inköp och försäljning mellan koncernföretag

Av moderföretagets nettoomsättning utgjorde 9 % (8 %) omsättning mot andra koncernföretag. Av inköpen avsåg 7 % (7 %) rörelsekostnader och investeringar från andra koncernföretag.

Not 41 Koncernuppgifter

Moderföretaget är ett helägt dotterföretag till Kraftringen AB, org. nr. 556527-9758 med säte i Lund.

Not 42 Väsentliga händelser efter räkenskapsårets slut

Inga väsentliga händelser har inträffat efter räkenskapsårets slut.

Not 43 Definiton av nyckeltal

Soliditet	<u>Eget kapital + obeskattade reserver (med avdrag för uppskjuten skatt)</u> Balansomslutningen
Avkastning på eget kapital	<u>Resultat efter finansiella poster</u> Genomsnittligt eget kapital inklusive andelen eget kapital av obeskattade reserver

Not 44 Resultatdisposition

Till årsstämman förfogande står vinstmedel på sammanlagt 307 095 373 kr.

Styrelsen och verkställande direktören föreslår att vinstmedlen disponeras enligt nedan:

	2017	2016
Utdelning	109 999 669	100 995 271
Balanseras i ny räkning	197 095 704	290 230 281
Summa	<u>307 095 373</u>	<u>391 225 552</u>

Lund den 6 mars 2018

Ola Persson
Ordförande

Karl Branzén
1:e vice Ordförande

Cecilia Lind
2:e vice Ordförande

Sylvia Michel
Verkställande direktör

Bernt Bertilsson
Ledamot

Jörgen Forsberg
Ledamot

Claes Hedlund
Ledamot

Jeanette Olsson
Ledamot

Kenneth M Persson
Ledamot

Rickard Sallermo
Ledamot

Ann Schlyter
Ledamot

Anita Ullmann Kradjian
Ledamot

Vår revisionsberättelse har avgivits den 16 mars 2018

Ernst & Young AB

Mikael Sjölander
Auktoriserad revisor

Peter Gunnarsson
Auktoriserad revisor

Granskningsrapport för år 2017

**Till årsstämman i Kraftringen Energi AB (publ),
org. nr 556100-9852**

Vi av fullmäktige i Eslövs Kommun, Hörby kommun, Lomma kommun och Lunds kommun utsedda lekmanarevisorer, har granskat Kraftringen Energi AB:s verksamhet.

Styrelse och vd ansvarar för att verksamheten bedrivs i enlighet med gällande bolagsordning, ägardirektiv och beslut samt de föreskrifter som gäller för verksamheten. Lekmanarevisorns ansvar är att granska verksamhet och intern kontroll samt pröva om verksamheten bedrivits enlighet med fullmäktiges uppdrag och mål samt de föreskrifter som gäller för verksamheten.

Granskningen har utförts enligt aktiebolagslagen, kommunallagen, god revisionssed i kommunal verksamhet och kommunens revisionsreglemente samt utifrån av bolagsstämman fastställda ägardirektiv. Granskningen har genomförts med den inriktning

och omfattning som behövs för att ge rimlig grund för bedömning och prövning.

Genomförda granskningar har upptagits i granskningsredogörelse vilken överlämnats till styrelsen.

Vi bedömer sammantaget att bolagets verksamhet i allt väsentligt har skötts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt.

Vi bedömer därtill att bolagets interna kontroll har varit tillräcklig.

Lund 16 mars 2018

Lars Trägen
Lunds kommun

Kurt Håkansson
Eslövs kommun

Åke Christensson
Lomma kommun

Tommy Persson
Hörby kommun

Revisionsberättelse

Till årsstämman i Kraftringen Energi AB (publ),
org.nr 556100-9852

Rapport om årsredovisningen och koncernredovisningen

Uttalanden

Vi har utfört en revision av årsredovisningen och koncernredovisningen för Kraftringen Energi AB (publ) för räkenskapsåret 2017-01-01 - 2017-12-31.

Enligt vår uppfattning har årsredovisningen och koncernredovisningen upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av moderbolagets och koncernens finansiella ställning per den 31 december 2017 och av dessas finansiella resultat och kassaflöden för året enligt årsredovisningslagen. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens och koncernredovisningens övriga delar. Vi tillstyrker därför att bolagsstämman fastställer resultaträkningen och balansräkningen för moderbolaget och koncernen.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt International Standards on Auditing (ISA) och god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt dessa standarder beskrivs närmare i avsnittet **Revisorns ansvar**. Vi är oberoende i förhållande till moderbolaget och koncernen enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för att årsredovisningen och koncernredovisningen upprättas och att de ger en rättvisande bild enligt årsredovisningslagen. Styrelsen och verkställande direktören ansvarar även för den interna kontroll

som de bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning och koncernredovisning som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel.

Vid upprättandet av årsredovisningen och koncernredovisningen ansvarar styrelsen och verkställande direktören för bedömningen av bolagets och koncernens förmåga att fortsätta verksamheten. De upplyser, när så är tillämpligt, om förhållanden som kan påverka förmågan att fortsätta verksamheten och att använda antagandet om fortsatt drift. Antagandet om fortsatt drift tillämpas dock inte om styrelsen och verkställande direktören avser att likvidera bolaget, upphöra med verksamheten eller inte har något realistiskt alternativ till att göra något av detta

Revisorns ansvar

Våra mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om att årsredovisningen och koncernredovisningen som helhet inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel, och att lämna en revisionsberättelse som innehåller våra uttalanden. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt ISA och god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller fel och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i årsredovisningen och koncernredovisningen.

Som del av en revision enligt ISA använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Dessutom:

- identifierar och bedömer vi riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen och koncernredovisningen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel, utformar och utför granskningsåtgärder bland annat utifrån dessa risker och inhämtar revisionsbevis som är tillräckliga och

ändamålsenliga för att utgöra en grund för våra uttalanden. Risken för att inte upptäcka en väsentlig felaktighet till följd av oegentligheter är högre än för en väsentlig felaktighet som beror på fel, eftersom oegentligheter kan innefatta agerande i maskopi, förfalskning, avsiktliga utelämnanden, felaktig information eller åsidosättande av intern kontroll.

- skaffar vi oss en förståelse av den del av bolagets interna kontroll som har betydelse för vår revision för att utforma granskningsåtgärder som är lämpliga med hänsyn till omständigheterna, men inte för att uttala oss om effektiviteten i den interna kontrollen.

- utvärderar vi lämpligheten i de redovisningsprinciper som används och rimligheten i styrelsens och verkställande direktörens uppskattningar i redovisningen och tillhörande upplysningar.

- drar vi en slutsats om lämpligheten i att styrelsen och verkställande direktören använder antagandet om fortsatt drift vid upprättandet av årsredovisningen och koncernredovisningen. Vi drar också en slutsats, med grund i de inhämtade revisionsbevisen, om det finns någon väsentlig osäkerhetsfaktor som avser sådana händelser eller förhållanden som kan leda till betydande tvivel om bolagets och koncernens förmåga att fortsätta verksamheten. Om vi drar slutsatsen att det finns en väsentlig osäkerhetsfaktor, måste vi i revisionsberättelsen fästa uppmärksamheten på upplysningarna i årsredovisningen och koncernredovisningen om den väsentliga osäkerhetsfaktorn eller, om sådana upplysningar är otillräckliga, modifiera uttalandet om årsredovisningen och koncernredovisningen. Våra slutsatser baseras på de revisionsbevis som inhämtas fram till datumet för revisionsberättelsen. Dock kan framtida händelser eller förhållanden göra att ett bolag och en koncern inte längre kan fortsätta verksamheten.

- utvärderar vi den övergripande presentationen, strukturen och innehållet i årsredovisningen och koncernredovisningen, däribland upplysningarna, och om årsredovisningen och koncernredovisningen återger de underliggande transaktionerna och händelserna

på ett sätt som ger en rättvisande bild.

- inhämtar vi tillräckliga och ändamålsenliga revisionsbevis avseende den finansiella informationen för enheterna eller affärsaktiviteterna inom koncernen för att göra ett uttalande avseende koncernredovisningen. Vi ansvarar för styrning, övervakning och utförande av koncernrevisionen. Vi är ensamt ansvariga för våra uttalanden.

Vi måste informera styrelsen om bland annat revisionens planerade omfattning och inriktning samt tidpunkten för den. Vi måste också informera om betydelsefulla iakttagelser under revisionen, däribland de eventuella betydande brister i den interna kontrollen som vi identifierat.

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar

Uttalanden

Utöver vår revision av årsredovisningen och koncernredovisningen har vi även utfört en revision av styrelsens och verkställande direktörens förvaltning för Krafttringen Energi AB (publ) för räkenskapsåret 2017-01-01 - 2017-12-31 samt av förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust.

Vi tillstyrker att bolagsstämman disponerar vinsten enligt förslaget i förvaltningsberättelsen och beviljar styrelsens ledamöter och verkställande direktören ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt denna beskrivs närmare i avsnittet **Revisorns ansvar**. Vi är oberoende i förhållande till moderbolaget och koncernen enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust. Vid förslag till utdelning innefattar detta bland annat en bedömning av om utdelningen är försvarlig med hänsyn till de krav som bolagets och koncernens verksamhetsart, omfattning och risker ställer på storleken av moderbolagets och koncernens egna kapital, konsolideringsbehov, likviditet och ställning i övrigt.

Styrelsen ansvarar för bolagets organisation och förvaltningen av bolagets angelägenheter. Detta innefattar bland annat att fortlöpande bedöma bolagets och koncernens ekonomiska situation och att tillse att bolagets organisation är utformad så att bokföringen, medelsförvaltningen och bolagets ekonomiska angelägenheter i övrigt kontrolleras på ett betryggande sätt. Den verkställande direktören ska sköta den löpande förvaltningen enligt styrelsens riktlinjer och anvisningar och bland annat vidta de åtgärder som är nödvändiga för att bolagets bokföring ska fullgöras i överensstämmelse med lag och för att medelsförvaltningen ska skötas på ett betryggande sätt.

Revisorns ansvar

Vårt mål beträffande revisionen av förvaltningen, och därmed vårt uttalande om ansvarsfrihet, är att inhämta revisionsbevis för att med en rimlig grad av säkerhet kunna bedöma om någon styrelseledamot eller verkställande direktören i något väsentligt avseende:

- företagit någon åtgärd eller gjort sig skyldig till någon försummelse som kan föranleda ersättningsskyldighet mot bolaget, eller
- på något annat sätt handlat i strid med aktiebolagslagen, årsredovisningslagen eller bolagsordningen.

Vårt mål beträffande revisionen av förslaget till dispositioner av bolagets vinst eller förlust, och därmed vårt uttalande om detta, är att med rimlig

grad av säkerhet bedöma om förslaget är förenligt med aktiebolagslagen.

Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men ingen garanti för att en revision som utförs enligt god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka åtgärder eller försummelser som kan föranleda ersättningsskyldighet mot bolaget, eller att ett förslag till dispositioner av bolagets vinst eller förlust inte är förenligt med aktiebolagslagen.

Som en del av en revision enligt god revisionssed i Sverige använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Granskningen av förvaltningen och förslaget till dispositioner av bolagets vinst eller förlust grundar sig främst på revisionen av räkenskaperna. Vilka tillkommande granskningsåtgärder som utförs baseras på vår professionella bedömning med utgångspunkt i risk och väsentlighet. Det innebär att vi fokuserar granskningen på sådana åtgärder, områden och förhållanden som är väsentliga för verksamheten och där avsteg och överträdelser skulle ha särskild betydelse för bolagets situation. Vi går igenom och prövar fattade beslut, beslutsunderlag, vidtagna åtgärder och andra förhållanden som är relevanta för vårt uttalande om ansvarsfrihet. Som underlag för vårt uttalande om styrelsens förslag till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust har vi granskat styrelsens motiverade yttrande samt ett urval av underlagen för detta för att kunna bedöma om förslaget är förenligt med aktiebolagslagen.

Stockholm den 16 mars 2018
Ernst & Young AB

Mikael Sjölander
Auktoriserad revisor

Peter Gunnarsson
Auktoriserad revisor

Kraftringen

Box 25, 221 99 Lund, **telefon 010-122 70 00**, info@kraftringen.se, kraftringen.se
Kraftringen Energi AB (publ) med säte i Lund, org.nr. 556100-9852.

